

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÁT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

**Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
Școala doctorală „Educație, reflecție, dezvoltare”**

**Dezvoltarea și testarea unui curriculum interdisciplinar bazat pe
fotografie pentru creșterea învățării socio-emoționale în rândul elevilor
de liceu**

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

CONDUCĂTOR DE DOCTORAT

Prof. univ. dr. ALINA S. RUSU

Student-doctorand

Adi Gielgun-Katz

CLUJ-NAPOCA

2024

Cuprins

LISTA ARTICOLELOR PUBLICATE	III
ABSTRACT	IV
INTRODUCERE	6
CAPITOLUL 1. FUNDAMENTE TEORETICE	9
1.1 CONTEXTUL TEORETIC.....	9
1.2 CONCEPTELE ESENȚIALE UTILIZATE ÎN CADRUL CERCETĂRII	11
1.3 FUNDAMENTAREA TEORETICĂ A PROGRAMULUI DE INTERVENȚIE SELVES (SOCIAL-EMOTIONAL LEARNING VISUAL-BASED EMPOWERMENTS)	12
CAPITOLUL 2. METODOLOGIE	14
2.1 PREZENTARE GENERALĂ A PROIECTULUI DE CERCETARE.....	14
2.2 INSTRUMENTE DE CERCETARE.....	16
2.2.1 <i>Studiul 1: Analiza sistematică a literaturii de specialitate</i>	16
2.2.2 <i>Studiul 2: Sondaj cu privire la atitudinile profesorilor</i>	16
2.2.3 <i>Studiul 3: Evaluarea programului SELVES</i>	16
2.2.4 <i>Studiul 4: Grupuri de discuții și analiză de conținut</i>	17
2.3 STRUCTURA PROGRAMULUI SELVES (SOCIAL-EMOTIONAL LEARNING VISUAL-BASED EMPOWERMENTS).....	17
2.4 ROLUL CERCETĂTORULUI	19
2.4.1 <i>Considerații etice</i>	20
CAPITOLUL 3. CONTRIBUȚII ORIGINALE ALE CERCETĂRII	21
3.1 STUDIUL 1. ANALIZA SISTEMATICĂ A LITERATURII DE SPECIALITATE.....	21
3.1.1 <i>Introducere</i>	21
3.1.2 <i>Obiectivul studiului</i>	21
3.1.3 <i>Metodologie</i>	22
3.1.4 <i>Rezultate</i>	22
3.1.5 <i>Discuție asupra rezultatelor</i>	23
3.1.6 <i>Concluzii</i>	24
3.2 STUDIUL 2. ANALIZA EXPLORATORIE A PERCEPȚIILOR PROFESORILOR CU PRIVIRE LA UTILIZAREA FOTOGRAFIEI ÎN PRACTICA PEDAGOGICĂ	24
3.2.1 <i>Introducere</i>	24
3.2.2 <i>Metodologie</i>	25
3.2.3 <i>Participanți</i>	26
3.2.4 <i>Instrumente de studiu</i>	26
3.2.5 <i>Procedura</i>	27
3.2.6 <i>Studiul 2 - Rezultate cantitative</i>	27

3.2.7	<i>Studiul 2 - Rezultate calitative</i>	28
3.2.8	<i>Discuții și concluzii</i>	29
3.3	STUDIUL 3. EFECTELE MULTIDIMENSIONALE ASUPRA ELEVILOR DE LICEU ALE UNUI PROGRAM INTERDISCIPLINAR BAZAT PE FORMULAREA DE ENUNȚURI ȘI FOTOGRAFIE	30
3.3.1	<i>Introducere</i>	30
3.3.2	<i>Metodologie</i>	30
3.3.3	<i>Participanți</i>	31
3.3.4	<i>Instrumente de cercetare</i>	31
3.3.5	<i>Rezultate</i>	32
3.3.6	<i>Discuție asupra rezultatelor</i>	34
3.3.7	<i>Concluzii</i>	34
3.4	STUDIUL 4. EXPLORAREA PERCEPȚIILOR INDIVIDUALE PRIVIND IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI SELVES	35
3.4.1	<i>Introducere</i>	35
3.4.2	<i>Metodologie</i>	36
3.4.3	<i>Participanți și eșantionare</i>	36
3.4.4	<i>Instrumente de studiu</i>	37
3.4.5	<i>Analiza datelor</i>	37
3.4.6	<i>Rezultate</i>	39
3.4.7	<i>Discuție asupra rezultatelor</i>	40
3.4.8	<i>Concluzii</i>	40
3.5	TRIANGULAREA DATELOR CALITATIVE ȘI CANTITATIVE ALE CERCETĂRII	41
	CAPITOLUL 4: CONCLUZII GENERALE ȘI IMPLICAȚII	43
4.1	CONCLUZII GENERALE ALE CERCETĂRII DOCTORALE ȘI RECOMANDĂRI	43
4.2	IMPLICAȚII DE ORDIN TEORETIC	44
4.3	IMPLICAȚII DE ORDIN METODOLOGIC	44
4.4	IMPLICAȚII DE ORDIN PRACTIC	45
	BIBLIOGRAFIE	46

Lista articolelor publicate

1. Gielgun-Katz, A., & Rusu, A. S. (2023). Say Cheese! Can Photography Influence Students' Well-Being, Learning Skills And Interpersonal Relationship?. In I. Albulescu, & C. Stan (Eds.), *Education, Reflection, Development - ERD 2022*, 6. European Proceedings of Educational Sciences (pp. 399-410). European Publisher.
<https://doi.org/10.15405/epes.23056.36>
2. Gielgun-Katz, A., & Rusu, A. S. (2023). Photography-Based Pedagogy in Relation to Social-Emotional Learning in Adolescents - Systematic Literature Review. *Educatia 21 Journal*, 25, pp. 127-136. doi: 10.24193/ed21.2023.25.13
3. Gielgun-Katz, A., & Rusu, A. S. (in press). The socio-emotional impact of a photography-based program in high school students - a quantitative investigation. *International Journal of Technology and Inclusive Education*.

Abstract

Prezentul studiu examinează utilizarea fotografiei ca instrument vizual în vederea consolidării nivelului de învățarea socială și emoțională (ISE – în limba engleză SEL – *social and emotional learning*) și sentimentul apartenenței la comunitatea clasei în rândul elevilor de liceu. Cercetarea noastră se bazează pe patru studii principale: o analiză sistematică a literaturii de specialitate care a explorat relația dintre fotografie și învățarea socială și emoțională (SEL) în cadrul cercetării globale, un sondaj care a vizat profesorii pentru a colecta perspectivele acestora privind integrarea fotografiei în planurile de lecții, un program de intervenție (SELVEs) realizat cu elevii de clasa a X-a și testat prin abordări bazate pe cercetarea cantitativă și calitativă.

Participanți – la cercetare au luat parte 157 de elevi, dintre care 49 au fost repartizați în grupul de instrumente bazate pe formularea de enunțuri, 51 în grupul de instrumente bazate pe fotografie și 57 în grupul de control.

Instrumente de cercetare - Cercetarea a utilizat atât instrumente cantitative, cât și calitative. Pentru studiul privitor la profesor, a fost realizat un sondaj în care am utilizat întrebări din chestionarul conceput de Asulin (2019) și recomandările Centrului pentru Sănătate și Dezvoltare Comunitară (2022), la care am adăugat un set de întrebări deschise. În studiul cantitativ privitor la elevi (Studiul 3), au fost utilizate două chestionare cu întrebări închise: Sistemul de îmbunătățire a abilităților sociale (SSIS), conceput de Anthony și echipa sa (2020), și Scala comunității clasei (CCS), conceput de Rovai (2002). Studiul calitativ privitor la elevi (Studiul 4) a implicat focus-grupuri și întrebări deschise ca sesiune suplimentară.

Fundamentele teoretice - Studiul se bazează pe două cadre teoretice principale: Modelul SEL (CASEL, 2005, 2020), care conturează învățarea socio-emoțională bazată pe cinci componente cheie: conștientizarea de sine, conștientizarea socială, abilități de relaționare, autogestionare și luare de decizii responsabile; Modelul Photovoice (Wang & Burris, 1997) care conectează arta fotografică cu conștientizarea socială, oferind o imagine asupra perspectivelor altor persoane prin intermediul fotografiei.

Principalele rezultate ale cercetării au arătat că programul de intervenție a îmbunătățit semnificativ toți factorii de învățare socială și emoțională (SEL) în ambele grupuri care au participat la programul de învățare social-emoțională pentru consolidare vizuală (SELVEs). În plus, utilizarea fotografiei active a avut un efect pozitiv asupra variabilelor SEL, cea mai semnificativă schimbare fiind reprezentată de îmbunătățirea conștientizării sociale și a abilității de a lua de decizii responsabile, la care se adaugă un factor legat de abilitățile de relaționare care a fost împărțit între cele două. S-a constatat că acești factori afectează sentimentul de apartenență la clasă. În plus, rezultatele calitative au indicat o îmbunătățire semnificativă a conștiinței de sine și a abilităților de relaționare în rândul utilizatorilor fotografiei ca instrument pedagogic, aspect ce nu s-a evidențiat în rezultatele cantitative. La trei luni de la implementarea programului, diferențele dintre cele două grupuri care au participat la programul de intervenție s-au redus cu privire la aproape toți factorii, grupul bazat pe fotografie având în continuare un avantaj. În plus, studiul a indicat că majoritatea profesorilor au fost deschiși la utilizarea fotografiei ca instrument pedagogic, percepend beneficiile acestei practici. Cu toate acestea, s-a dovedit că profesorii aveau nevoie de o formare adecvată, manifestând un nivel de nesiguranță cauzată de posibilitatea de utilizare incorectă a instrumentului.

Concluzii - Cercetarea a contribuit în mod semnificativ la o mai bună înțelegere cu privire la utilizarea fotografiei ca instrument pedagogic utilizat pentru a îmbunătăți SEL și a promova sentimentul de apartenență la comunitatea clasei. De asemenea, cercetarea subliniază importanța pedagogiei practice a fotografiei în rândul adolescenților în vederea îmbunătățirii stării de bine a acestora. Totodată, se evidențiază necesitatea de a-i învăța pe elevi cum să utilizeze fotografia în mod etic și eficient, prin abordarea preocupărilor aduse în discuție de către profesori. Oferirea de autonomie elevilor în utilizarea fotografiei poate facilita o implicare mai profundă și poate promova un sentiment de responsabilitate. Cercetarea subliniază, de asemenea, importanța programelor de formare pentru profesori care îi ajută pe aceștia să integreze cu încredere fotografia în activitățile din clasă. Programul dezvoltat în cadrul prezentei cercetări poate fi implementat în diverse contexte culturale pentru a promova înțelegerea dimensiunii

interculturale și dezvoltarea personală. În general, prezenta cercetare stabilește o bază solidă pentru dezvoltarea unor programe de formare eficiente și intervenții educaționale centrate pe utilizarea fotografiei ca instrument pedagogic.

Introducere

Obiectivul prezentei cercetări este de a examina efectele unui program de intervenție care încorporează fotografia sau formularea de enunțuri asupra îmbunătățirii celor cinci aspecte ale învățării sociale și emoționale (SEL) (CASEL, 2005, 2020) și a sentimentului de apartenență la comunitatea clasei (McMillan & Chavis, 1986) în rândul elevilor de liceu. Există deja numeroase studii pe tema învățării socio-emoționale (CASEL, 2020; Haymovitz et al., 2018; Ross & Tolan, 2017; Voight, 2015), care dovedesc faptul că modelul SEL ajută la învățare și crește nivelul de conștientizare de sine și socială, capacitatea de autogestionare, capacitatea de luare a deciziilor responsabile și abilitățile sociale, toate acestea aspecte având potențialul de a consolida și îmbunătăți abilitățile elevului, procesul de învățare și școala în general.

Parte a schimbărilor care definesc societatea secolului XXI, comunicarea prin intermediul rețelelor sociale a devenit o practică foarte comună. Aceasta a devenit deja un limbaj în sine, mai ales datorită faptului că majoritatea rețelelor sociale sunt acum la îndemâna fiecărui elev care folosește un smartphone. Majoritatea conversațiilor de pe rețelele de socializare se desfășoară cu ajutorul unei camere foto. Prin urmare, documentarea și schimbul de fotografii, videoclipuri, jocuri, transmiterea anumitor emoții sau stări și multe altele se efectuează vizual. Utilizarea fotografiei ca activitate cotidiană a facilitat dezvoltarea unui nou limbaj, care reprezintă un numitor comun intercultural, fiind ușor de descifrat.

O combinație între modelul SEL și exprimarea prin fotografie poate crea un model inovator de discurs imediat, emoțional, ușor de înțeles, realist și reflexiv, care exprimă ceea ce este vizibil prin prisma observatorului. Mai mult decât atât, fotografia încurajează empatia și compasiunea între elevi și alte persoane, ceea ce creează oportunități de participare activă, dincolo de comunicarea verbală, respectiv de utilizarea cuvintelor, chiar și pentru persoanele mai introvertite sau care se confruntă cu anxietate socială (Taylor et al., 2017; Yeager, 2017).

Problematika cercetării: În cadrul prezentei cercetări, am optat pentru abordarea fotografiei ca instrument pedagogic de dezvoltare a competențelor SEL datorită dezvoltării fără precedent a limbajului

vizual în rândul adolescenților, datorită faptului că aceasta reprezintă o nouă cale de comunicare și de asemenea, datorită faptului că acest subiect nu este tratat în mod adecvat din punctul de vedere al sistemului educațional ca factor semnificativ în cultivarea competențelor personale și sociale. Cu cât sistemul educațional utilizează acest instrument mai devreme și reușește să conecteze personalul didactic la el, cu atât mai eficient ne vom putea conecta cu elevii la un nivel mai practic și îi vom putea înțelege pe aceștia și nevoile lor.

Decalajul de cunoștințe în domeniu: Studii axate pe domeniul fotografiei în legătură cu educația au fost efectuate încă din anii 1950, cu referire la dezvoltarea tehnologiei, în special în ceea ce privește aspectele vizuale (Curran & Hamlin, 1955; Greenberg, 1988; Hulick, 1992; Licul, 2020; Orrick, 1969; Rigos & Salemme, 1999). Majoritatea acestor studii au examinat aspectele didactice și academice ale introducerii unui instrument pedagogic suplimentar. În mod similar, conștientizarea SEL ca parte a domeniului educației a început cu aproape 30 de ani în urmă și, de atunci, s-a consolidat de la nivelurile de bază până la aplicațiile practice (de exemplu, Araúz Ledezma et al., 2021; Durlak et al., 2011; Elksnin & Elksnin, 2003; Haymovitz et al., 2018; Xu et al., 2023). Analiza literaturii de specialitate care constituie fundamentul prezentei cercetări indică faptul că există numeroase studii legate de educația artistică în rândul copiilor (Mađry-Kupiec, 2021; Smilkov & Jovanova-Mitkovska, 2022; Stara, 2021), însă acestea conțin doar referiri vagi la categoria tinerilor. În multe dintre programele educaționale fotografia este utilizată ca instrument de exprimare (Bates et al., 2017; Kümmerling-Meibauer, 2023). Mai puține studii folosesc însă combinația dintre fotografie și SEL, și mai puține dintre acestea includ elevii de liceu în rândul subiecților (Chisholm & Whitmore, 2018; Elsaesser et al., 2021; Felt et al., 2012; Howley et al., 2021).

Obiectivul cercetării: Prezenta cercetare doctorală își propune să examineze utilizarea fotografiei ca instrument vizual în vederea creșterii nivelului de SEL în rândul elevilor de liceu. Ca parte a cercetării, vor fi realizate două intervenții constând în programe educaționale (cursuri) cu două grupuri de liceeni din categoria de vârstă 15-16 ani din Israel. Ambele cursuri sunt identice din punct de vedere al

conținutului și sunt bazate pe SEL, unul dintre ele utilizând fotografia, iar celălalt utilizând texte. În plus, vom realiza un sondaj în rândul profesorilor pentru a explora opiniile acestora cu privire la utilizarea fotografiei ca instrument pedagogic.

Studiul investighează întrebările de cercetare folosind date din surse calitative și cantitative. Întrebările de cercetare sunt împărțite în funcție de cele patru studii care fac parte din prezenta cercetare. Întrebările de cercetare pe care le-am formulat sunt următoarele: **Studiul 1 (Analiza sistematică a literaturii de specialitate):** Care este stadiul actual al cunoștințelor bazate pe cercetare în ceea ce privește programele educaționale de intervenție care încorporează fotografia pentru a promova SEL în rândul adolescenților? **Studiul 2 (Sondaj destinat profesorilor):** 1. Care este opinia cadrelor didactice cu privire la sfera de utilizare a fotografiei în rândul elevilor (copii și tineri) în comparație cu sfera de utilizare în rândul cadrelor didactice (adulți)? 2. Care este opinia profesorilor cu privire la impactul utilizării instrumentelor fotografice în societate? 3. Care este opinia cadrelor didactice cu privire la integrarea instrumentelor fotografice în rândul diferitelor populații și în cadrul diferitelor organizații? 4. Va exista o corelație între datele demografice ale profesorilor și opiniile acestora? 5. Care sunt pozițiile profesorilor cu privire la integrarea tehnologiei fotografice ca parte a curriculumului în sistemul de învățământ? **Studiul 3 (Cercetare cantitativă în rândul studenților):** 1. Cele trei grupuri (SEL-Photography-Based - SEL-PB, SEL-Wording-Based - SEL-WB, control) vor fi releva diferențe semnificative în ceea ce privește îmbunătățirea SEL și sentimentul de apartenență la comunitatea clasei? 2. Va exista o corelație semnificativă între îmbunătățirea aspectelor SEL și îmbunătățirea sentimentului de apartenență la comunitatea clasei? 3. Caracteristicile demografice ale elevilor de liceu, precum și repartizarea lor pe grupe vor explica nivelul lor de îmbunătățire a aspectelor SEL și a sentimentului de apartenență la comunitatea clasei? **Studiul 4 (Cercetare calitativă în rândul elevilor):** 1. Care sunt percepțiile ambelor grupuri referitoare la sine și la colegii de clasă după participarea la programul de intervenție care încorporează abilități de învățare socială și emoțională (SEL) alături de diferite instrumente pedagogice?

2. Care sunt opiniile participanților din cele două grupuri experimentale cu privire la implementarea fotografiei în cadrul activităților la clasă ca parte a programei școlare?

CAPITOLUL 1. FUNDAMENTE TEORETICE

1.1 Contextul teoretic

Prezenta cercetare se bazează pe două teorii fundamentate, teoria învățării social-emoționale (SEL) elaborată de către Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning - CASEL (2005, 2020) și metoda Photovoice, elaborată de către Wang și Burris (1997). Printre alte teorii care sunt incluse în eșafodajul teoretic al prezentei teze sunt cea a ferestrei Johari, elaborată de Luft și Ingham (1955), teoria privitoare la sentimentul de comunitate, concepută de McMillan și Chavis (1986) și teoria SAFE, concepută de Durlak și colegii (2011). Teoriile sunt rezumate în Tabelul 1. Fiecare dintre aceste teorii le completează pe celelalte, relevând astfel o descriere cuprinzătoare a contextului teoretic:

Tabelul 1

Teorii ale conceptelor principale

Teorie	Concepte cheie	Aspecte evidențiate
Photovoice	Dezvoltarea socio-emoțională Cunoașterea de sine Conștiință socială Îmbunătățirea strategiei de predare Relații semnificative Sentimente	Tehnicile vizuale servesc ca mijloace puternice de auto-exprimare, oferind o perspectivă asupra mediului înconjurător imediat al participantului, în relațiile semnificative, în sentimente și în percepția de sine. Metode precum photovoice pot fi utilizate în mod eficient pentru reflecția critică, permițând individului să își transmită experiențele și perspectivele prin intermediul unor narațiuni vizuale. Metodele de elicitare prin fotografie stimulează răspunsuri, reacții și emoții diferite față de simplele interviuri verbale (Bromfield & Capous-Desyllas, 2017; Hall & Bowen, 2015).
Sentimentul de apartenență la comunitate	Valori și nevoi individuale Coeziunea grupului Comunitate Calitatea interacțiunii Emoții / sentimente Conexiune socială	Integrare și satisfacerea nevoilor - percepția conform căreia nevoile membrilor unei comunități pot fi satisfăcute de către aceasta. Apartenența la un grup - sentimentul de apartenență sau sentimentul de relaționare interpersonală. Influență - sentimentul că cineva contează sau poate face o diferență într-o comunitate și că aceasta contează pentru membrii săi. Conexiune emoțională comună - un sentiment de atașament sau de legătură înrădăcinat în istoria, locul sau experiența comună a membrilor unei comunități (McMillan & Chavis, 1986).

Teorie	Concepte cheie	Aspecte evidențiate
SEL	Conștiința de sine Conștiință socială Abilități de relaționare Autogestionare Luarea de decizii responsabile	Abilitățile socio-emoționale includ: (1) procesele emoționale, precum reglarea emoțională și empatia; (2) abilitățile interpersonale, de exemplu, abilitatea socială și înțelegerea punctului de vedere al celorlalți; (3) reglarea cognitivă, inclusiv flexibilitatea cognitivă și mentală. Abilitățile socio-emoționale pot include, de asemenea, înțelegerea dimensiunii interculturale, conexiunea cu ceilalți (CASEL, 2020; Jagers et al., 2019).
Fereastra Johari	Relații interpersonale Conștiința de sine Conștiință socială Emoții Feedback non-critic Reducerea fricii Prejudiciu Stereotipuri	Reduce potențialul pentru comportamente slabe, neînțelegeri, confuzie, comunicare deficitară, ignoranță, ineficiență, teama de a fi judecat/criticat sau susceptibilitate și extinde orizontul prin îmbunătățirea înțelegerii reciproce. Sectorul 1: Zona deschisă. Se referă la comportamentul, sentimentele și motivația cunoscute de sine și de ceilalți. Sectorul 2: Zona oarbă. Cunoscută de ceilalți, dar nu și de sine. Sectorul 3: Zona ascunsă. Cunoscută de sine, dar nu și de ceilalți. Sectorul 4: Zona necunoscută. Cunoscută nici de sine, nici de ceilalți (Luft & Ingham, 1955; Shamo-Nir, 2017).
Secvențiat, Activ, Focalizat, Explicit (SAFE)	Secvențiat Activ Focalizat Explicit Competențe sociale și emoționale Relații SEL Sentimentul de apartenență	Intervenții care examinează dacă fiecare dintre cele patru practici identificate prin acronimul SAFE este sau nu utilizată pentru a dezvolta competențele elevilor: (S) Programul pune în aplicare un set de activități conectate și coordonate, desemnate să își atingă obiectivele privind dezvoltarea abilităților; (A) Programul utilizează forme active de învățare pentru a ajuta la dobândirea de noi abilități; (F) Programul are cel puțin o componentă dedicată dezvoltării abilităților personale sau sociale; (E) Vizează programul cu precădere abilități specifice SEL mai degrabă decât abilități sau dezvoltare pozitivă în termeni generali? (Durlak et al., 2011).

Fotografia reprezintă un instrument puternic de comunicare, de învățare și de autoexprimare, fiind adesea legată de empatie și utilizată în practicile terapeutice (Cattaneo & Rizzolatti, 2009). În educație, fotografia a devenit parte integrantă a manualelor moderne și a prezentărilor digitale, oferind un mijloc vizual de înțelegere a conceptelor (Pavlović, 2021). În pofida acestor avantaje, au fost exprimate unele îngrijorări cu privire la consumul pasiv de informații vizuale și la impactul potențial al acestora asupra abilităților de vorbire și a capacității de gândire critică a elevilor (Husnun, 2018; Ott Walter et al., 2012).

Din punct de vedere pedagogic, fotografia poate facilita interacțiunile sociale reflexive cu elevii, stimulând gândirea critică și abilitățile de rezolvare a problemelor. Formarea adecvată și integrarea educației media și a noilor tehnologii sunt esențiale în efortul de a ajuta profesorii să încorporeze în mod eficient fotografia în metodele lor de predare (Santos et al., 2019). În plus, fotografia are potențialul de a

reduce anxietatea prin furnizarea unui mijloc de comunicare non-verbală și indirectă, permițând indivizilor să capteze și să reflecteze asupra unor probleme complexe (Paone et al., 2018).

1.2 Conceptele esențiale utilizate în cadrul cercetării

Proiectarea curriculară interdisciplinară: Jacobs (1989) o descrie ca reprezentând utilizarea unor metode din mai multe discipline pentru a explora diverse teme și problematici. Biggs (2003) subliniază necesitatea unui cadru stabil pentru o colaborare eficientă, în timp ce Modo și Kinchin (2011) evidențiază integrarea punctelor forte și a terminologiei comune între discipline (Wilson, 2021). **Fotografia ca mijloc de comunicare:** Fotografia reprezintă un mediu puternic de comunicare vizuală, ajutând la conceptualizarea vieții și culturii umane (Fairey, 2018). De asemenea, fotografia permite exprimarea și interpretarea critică a ideilor și emoțiilor (Rubinstein & Sluis, 2008; Oren, 2006). Printre provocările care derivă din utilizarea acestui instrument se numără identificarea și procesarea imaginilor printre numeroasele elemente vizuale (Bort-Mir et al., 2020). **Conștiința de sine:** CASEL (2020) definește conștiința de sine ca fiind recunoașterea propriilor sentimente, gânduri și valori și înțelegerea impactului acestora asupra comportamentului. Acest proces implică autoevaluarea și adaptarea acțiunilor în conformitate cu normele (Silvia & O'Brien, 2004). **Conștiința socială:** Conștiința socială implică empatia față de ceilalți și înțelegerea normelor sociale (CASEL, 2020). Aceasta îi ajută pe indivizi să se conecteze cu perspectivele și sentimentele celorlalți (Boyatzis, 2008). **Autogestionare:** Auto-gestionarea reprezintă capacitatea individului de a-și regla emoțiile, gândurile și comportamentele, de a gestiona stresul și de a-și stabili obiective (CASEL, 2020). Este crucială în situații dificile, favorizând reziliența și nevoia de a acționa împotriva nedreptății. **Abilități de relaționare:** Abilitățile de relaționare implică crearea și menținerea unor relații sănătoase, comunicarea eficientă, cooperarea și rezolvarea conflictelor (CASEL, 2020). Acestea sunt esențiale pentru construirea unor relații semnificative și pentru rezolvarea problemelor în mod colectiv. **Luarea deciziilor în mod responsabil:** implică luarea unor decizii etice, sigure și responsabile din punct de vedere social, luând în considerare atât bunăstarea proprie, cât și a celorlalți (CASEL, 2020). Este esențială pentru promovarea bunăstării colective și a justiției sociale.

Sentimentul de apartenență la comunitatea clasei (SCC): Rovai (2002) definește SCC ca fiind faptul că elevii împărtășesc cunoștințe, valori și obiective. Aceasta include sentimente de acceptare și formarea de legături între membrii comunității respective, consolidând motivația și implicarea elevilor (Alberth, 2022; Xudong & Li, 2020). **Coeziunea grupului:** Coeziunea grupului reprezintă identitatea socială împărtășită și angajamentul față de obiectivele comune (Kreijns et al., 2014). Aceasta sporește motivația și unitatea în cadrul grupului (Van den Bossche et al., 2008; Montessori, 2007).

1.3 Fundamentarea teoretică a programului de intervenție SELVEs (Social-Emotional Learning Visual-based Empowerments)

Programul de intervenție SELVEs, dezvoltat în scopul prezentei cercetări, constă în două programe educaționale: unul în care se folosește fotografia și celălalt în care se folosește text. Ambele au ca scop îmbunătățirea învățării socio-emoționale (SEL) și a sentimentului de apartenență la comunitatea clasei.

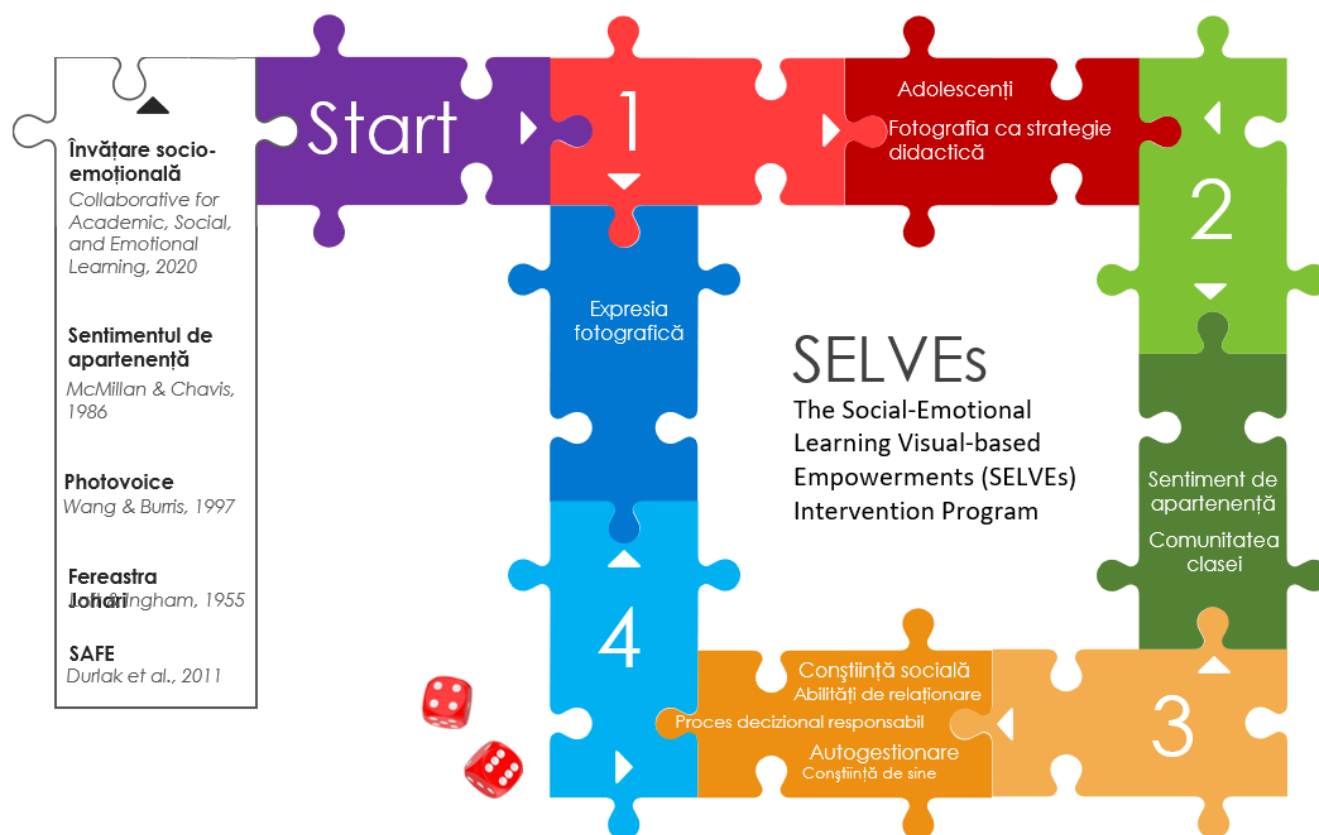
Fotografia a devenit unul din instrumentele dominante de comunicare, în special cu ajutorul aparatelor foto încorporate în smartphone-uri, transformând modul în care oamenii, în special tinerii, se exprimă și interacționează social (Stelmaszewska et al., 2006; Cooper, 2017). Acest limbaj vizual favorizează o nouă cultură a comunicării, contestând expresiile tradiționale bazate pe text (Scifo, 2005; Stara, 2021). Profesorii ar trebui să se adapteze la acest limbaj vizual pentru a se implica mai eficient în universul elevilor (Martín, 2023). Utilizarea fotografiei în educație poate motiva elevii prin provocarea de gânduri și emoții (Upton et al., 2023), îmbunătățind SEL prin promovarea conștiinței de sine, a conștiinței sociale, a abilităților de relaționare, a autogestionării și a abilității de a lua decizii responsabile (CASEL, 2020). Această abordare vizuală le permite elevilor să vadă lumea din perspectiva altor persoane, promovând empatia și consolidând sentimentul de apartenență la comunitate (Wang & Burris, 1994; Kusumaningputri & Widodo, 2018).

Programul SELVEs se adresează elevilor din grupa de vârstă de 15-16 ani, o vârstă critică pentru dezvoltarea identității (Erikson, 1968). Implicarea în activități SEL în această perioadă poate influența în

mod pozitiv abilitățile lor personale și sociale, rezultatele academice și starea generală de bine (Boey, 2023; Gill, 2023; Taylor et al., 2017). Programul include metode de predare față în față, gruparea elevilor pe perechi sau în grupuri mai mari și utilizarea unor instrumente precum planșe de scris, prezentări, Padlet pentru afișarea fotografiilor și expoziții de fotografii tipărite. Există două variante de atelier: SEL bazat pe fotografie (SEL-PB) și SEL bazat pe formularea de enunțuri (SEL-WB). Ambele urmează modelul SEL, dar diferă în ceea ce privește instrumentele primare - fotografie versus text.

Programul SEL-PB implică tehnici fotografice de bază, fotografiile realizate de elevi, vizionarea în comun a fotografiilor și discuții în grup, în timp ce programul SEL-WB utilizează exerciții similare, însă fără fotografii. Ambele programe au ca scop îmbunătățirea abilităților SEL și promovarea unui sentiment de apartenență la comunitatea clasei. Integrarea tuturor componentelor primare demonstrează că, de fapt, cadrul conceptual al studiului descrie un proces interconectat (Figura 1). În prezenta cercetare am examinat programul SELVES, denumirea fiind o abreviere pentru „Programul de intervenție SELVES (The Social-Emotional Learning Visual-based Empowerments / Învățarea social-emoțională prin intermediul învățării vizuale bazată pe consolidări)”.

Figura 1
Cadrul conceptual al programului (sursa: creația autorului)

Cadrul teoretic servește drept bază pentru dezvoltarea planului de intervenție interdisciplinară, metodologia urmând a fi prezentată în capitolul următor.

CAPITOLUL 2. METODOLOGIE

2.1 Prezentare generală a proiectului de cercetare

Cercetarea doctorală include următoarele studii (Tabelul 2):

Tabelul 2*Designul și metodologia cercetării - Rezumat*

	Studiul 1 Analiza sistematică a literaturii de specialitate	Studiul 2 Analiză calitativă și cantitativă exploratorie	Studiul 3 Efectele unui program interdisciplinar bazat pe fotografie, Cercetare cantitativă	Studiul 4 Efectele unui program interdisciplinar bazat pe fotografie asupra aspectelor SEL și a sentimentului de apartenență la comunitatea clasei, Cercetare calitativă
Obiective	<ul style="list-style-type: none"> Examinarea lucrărilor publicate din 2012 până în 2023 Identificarea metodelor, structurii și instrumentelor utilizate în programele educaționale care abordează combinația dintre fotografie și SEL în rândul adolescenților. 	Examinarea atitudinilor cadrelor didactice față de integrarea fotografiei ca instrument educațional în programa școlară .	Proiectarea, implementarea și testarea unui program interdisciplinar care vizează nivelurile celor cinci aspecte SEL și sentimentul de apartenență la comunitatea clasei în rândul participanților în cadrul unui program bazat pe formularea de enunțuri și al unui program bazat pe fotografie.	Explorarea reflecțiilor participanților la un program interdisciplinar care vizează nivelurile celor cinci aspecte SEL și sentimentul de apartenență la comunitatea clasei în rândul participanților în cadrul unui program bazat pe formulare de enunțuri și în cel al unui program bazat pe fotografie.
Participanți		80 de profesori	150 de elevi de liceu; 51 de elevi care au participat la programul bazat pe fotografie; 49 de elevi care au participat la programul bazat pe formularea de text; 57 de elevi din grupul de control care nu au participat la niciunul dintre programe.	100 de elevi de liceu; 51 de elevi care au urmat programul bazat pe fotografie; 49 de elevi care au urmat programul bazat pe formularea de enunțuri;
Metodologie	Recomandările PRISMA bazate pe Page et al. (2021) și pe recomandările procedurale formulate de Uman (2011).	Sondaj scris online (întrebări deschise și întrebări cu posibilitatea de alegere a mai multor răspunsuri)	Metodă - sondaj. Instrument - chestionar: Înainte și după implementarea programului (T1-T2), bazat pe SSIS SEL (Elliott et al., 2020) și pe Scala sentimentului de apartenență la comunitatea clasei (CCS) (Rovai, 2002).	Metodă - Focus grup - Interviu de grup. Bazat pe Morgan (1997) și Gibbs (2012). Metoda - Întrebări deschise.
Analiză	Specific metodei de analiză sistematică	Statistic - cantitativ Analiza de conținut a temelor - calitativă.	Statistic - cantitativ Analiza chestionarelor.	Grupuri de discuții, întrebări deschise - Analiza de conținut a temelor și categoriilor.

2.2 Instrumente de cercetare

2.2.1 Studiul 1: Analiza sistematică a literaturii de specialitate

Prezentul studiu realizează o analiză sistematică a literaturii din domeniul științelor educației, concentrându-se asupra metodelor, structurilor și instrumentelor incluse în programele care combină fotografia și SEL în rândul adolescenților. Asemenea abordări de revizuire sistematică a literaturii de specialitate sunt esențiale pentru înțelegerea cercetărilor existente, identificarea metodelor utilizate și conturarea viitoarelor întrebări de cercetare (Torres-Carrión et al., 2018). Urmând cele opt etape propuse de Uman (2011) pentru revizuirile sistematice, am utilizat recomandările PRISMA pentru a filtra și selecta studiile relevante din baze de date precum EBSCOHost, SocINDEX, Proquest-Education, ERIC și altele. Printre cuvintele-cheie s-au numărat „Photography”, „Photos”, „Picture”, „Camera”, „Social-Emotional Learning” și „Social and Emotional Learning” (Page et al., 2021). Această abordare asigură claritate, echitate și o cartografiere tematică care cuprinde toate aspectele (Thorpe et al., 2006; Pittaway & Cope, 2007; Petticrew & Roberts, 2006).

2.2.2 Studiul 2: Sondaj cu privire la atitudinile profesorilor

Acest sondaj explorează atitudinile profesorilor față de utilizarea fotografiei în programele școlare. Utilizând atât metode calitative, cât și cantitative, sondajul a inclus un chestionar validat, adaptat după modelul propus de Asulin (2019) și de Centrul pentru sănătate și dezvoltare comunitară al Universității din Kansas (2022). Sondajul a acoperit date demografice, utilizarea efectivă a fotografiei, atitudini față de valoarea mediilor fotografice, adecvarea la diferite populații și întrebări deschise privind fotografia ca instrument pedagogic (Ganesha & Aithal, 2022).

2.2.3 Studiul 3: Evaluarea programului SELVEs

Acest studiu bazat pe metode mixte de cercetare evaluează efectele unui program interdisciplinar bazat pe fotografie asupra aspectelor SEL și a sentimentului apartenenței la comunitatea clasei.

Instrumentele cantitative au inclus scalele SSIS SEL Brief Scales-Student Form (SSIS SELb-S) și Classroom Community Scale (CCS) (Elliott et al., 2020; Rovai, 2002). SSIS SELb-S, aliniată la cadrul CASEL, măsoară competențele SEL cu o fiabilitate și o validitate ridicate (Anthony et al., 2020). CCS evaluează sentimentul de apartenență la comunitate în mediile de învățare, având o fiabilitate crescută (Coetzee et al., 2014).

2.2.4 Studiul 4: Grupuri de discuții și analiză de conținut

Acest studiu s-a bazat pe grupuri de discuții și analiza tematică de conținut pentru a explora reflecțiile participanților asupra programului SELVEs. Focus grupurile au încurajat discuțiile interactive, generând perspective diverse (Cohen et al., 2018; Morgan, 1997). Analiza de conținut a sintetizat datele scrise și a identificat temele cheie, oferind o înțelegere nuanțată a experiențelor participanților (Leavy, 2017; Cohen et al., 2018). Prin întrebările deschise adresate la trei luni după workshop am explorat în continuare impactul programului la nivel personal, social și academic (Agustianingsih & Mahmudi, 2019; Züll, 2016).

2.3 Structura programului SELVEs (Social-Emotional Learning Visual-based Empowerments)

SELVEs este un program de intervenție la clasă (de tip workshop) cu o durată de 15 săptămâni, care constă în șase sesiuni de două ore cu clasele experimentale în incinta liceului, ca parte a orelor de curs, desfășurate la intervale de trei săptămâni. O prezentare generală a programului SELVEs este prezentată în Tabelul 3 de mai jos.

Tabelul 3

Programul de intervenție - O prezentare generală a sesiunilor, temelor și obiectivelor, activităților, sarcinilor și instrumentelor SELVEs

Numărul sesiunii	Temă și obiectiv	Activitate	Sarcină	Instrumente
1	Conștiința de sine (EU): Introducere și creșterea conștiinței de sine ca element-cheie pentru schimbarea pozitivă și ca bază concretă pentru următoarele sesiuni (CASTEL, 2020; DeMink-Carthew et al., 2020; Durlak et al., 2011; Luft & Ingham, 1955; Mertens et al., 2022; Silvia & O'Brien, 2004).	O mai bună cunoaștere de sine prin ochii unui coleg de clasă.	Interviuvarea colegului de clasă despre sine și exprimarea autorefecției. Prods final - elevii fac fotografii ale unui coleg (SEL-PB) sau discută metafore legate de un anumit coleg (SEL-WB).	Ambele grupuri: Cartonase cu întrebări. SEL-WB: Scrierea metaforelor. SEL-PB: Camera smartphone-ului, aplicația Padlet.
2	Abilități de relaționare (TU): Cultivarea unor abilități de comunicare și colaborare eficiente care sunt integrate în proiect de la început până la sfârșit, servind drept bază și consolidând dobândirea altor seturi de competențe (CASTEL, 2020; Cerit & Şimşek, 2021; de Mooij et al., 2020; Durlak et al., 2011; Johnson et al., 2021; Luft & Ingham, 1955).	Cunoașterea în profunzime a unui coleg de clasă cu care nu există o relație de prietenie.	Interviuvarea colegilor de clasă cu ajutorul unor întrebări scurte și încercarea de a purta o conversație despre un subiect asupra căruia nici unul dintre cei doi elevi nu este de acord. Prods final - fotografii ale colegului făcute de elevi (SEL-PB) sau scrierea unor aspecte pozitive legate de coleg (SEL-WB).	Ambele grupuri: Cartonase cu întrebări, fișă de conflicte. SEL-WB: Pix și hârtie, notițe autocolante. SEL-PB: Camera smartphone-ului, aplicația Padlet.
3	Autogestionare (NOI): Capacitatea de a regla gândurile, emoțiile și comportamentele ca individ și ca parte a unui grup (CASTEL, 2020; Davis, 2018; Durlak et al., 2011; Fields et al., 2014; Jagers et al., 2019; Luft & Ingham, 1955; McMillan & Chavis, 1986; Muhammad & Gonzalez, 2016; Napolitano et al., 2021)	Cercetarea și rezolvarea unei probleme în grup, prin ajungerea la un acord cu privire la toate aspectele procesului și prin implicarea gestionării impulsurilor.	Cercetarea unei probleme și realizarea unei fotografii (SEL-PB) sau crearea unei poezii (poetry slam) despre problema respectivă, în grup (SEL-WB).	Ambele grupuri: Indicator de cercetare. SEL-WB: Pix și hârtie pentru poezie, prezentare instrucțiunilor pentru „poetry slam”. SEL-PB: Camera smartphone-ului, aplicația Padlet.
4	Conștientizarea socială (EI - a intra în pielea altcuiva): creșterea conștientizării sociale prin creșterea capacității de a înțelege perspectiva celuilalt grup și de a empatiza cu convingerile acestuia prin prisma valorilor și unității propriului grup (CASTEL, 2020; Durlak et al., 2011; Jagers et al., 2019; Johnson et al., 2021; Luft & Ingham, 1955;	Construirea unor legături mai puternice în cadrul grupului pentru a obține un sentiment de unitate și coeziune, stabilind în același timp relații cu alte grupuri prin	Cercetarea unei probleme și planificarea unei fotografii de realizat (SEL-PB) sau planificarea unui test Kahoot. Înainte de execuție, grupurile din clasă fac schimb de proiecte și fiecare grup execută	Ambele grupuri: Banca de probleme, pix și hârtie pentru planificare. SEL-WB: Aplicația Kahoot SEL-PB: Camera smartphone-ului, aplicația Padlet.

Numărul sesiunii	Temă și obiectiv	Activitate	Sarcină	Instrumente
	McMillan & Chavis, 1986; Soland et al., 2022).	luarea în considerare și înțelegerea perspectivelor acestora.	proiectul celui alt grup.	
5	Luarea de decizii responsabile: Dileme sociale și analiza situațiilor. Rezolvarea dilemelor face parte din procesul de luare a deciziilor din în manieră responsabilă în cadrul abilității relaționale prosociale. Educarea copiilor într-un mod eficient din punct de vedere emoțional și social consolidează orientarea acestora spre rezolvarea dilemelor, ceea ce duce la acțiuni morale (CASTEL, 2020; Durlak et al., 2011; Jagers et al., 2019; Luft & Ingham, 1955; McMillan & Chavis, 1986; Sperling, 2018)	Analizarea unei situații de dilemă social-morală și oferirea unei soluții de grup care să fie agreată de întregul grup.	Analizarea unei situații de dilemă social-morală și prelucrarea situației prin joc de rol sau prin realizarea unei fotografii comune până la obținerea acordului grupului și prezentarea acesteia în fața întregii clase.	Ambele grupuri: O situație în care este prezentată o dilemă socială, creion și hârtie pentru planificare. SEL-WB: Joc de rol SEL-PB: Camera smartphone-ului, aplicația Padlet.
6	Rezolvarea problemelor: Rezolvarea colaborativă a problemelor are potențialul de a stimula identitatea, capacitatea de acțiune, apartenența și curiozitatea în rândul tinerilor. Scopul este de a realiza o sarcină de rezolvare a problemelor în care se mențin relații interpersonale pozitive între membrii grupului, bazate pe competențe sociale și emoționale, ceea ce duce la rezultate productive și la un sentiment de apartenență la grup (Brouwer et al., 2019; CASTEL, 2020; Dindar et al., 2022; Durlak et al., 2011; Huang & Lajoie, 2023; Jagers et al., 2019; Luft & Ingham, 1955; McMillan & Chavis, 1986)	Planificarea unui produs social (SEL-WB) sau organizarea unei expoziții de fotografie socială (SEL-PB), acordând în același timp atenție în rezolvarea și analizarea problemelor sociale în cadrul grupului.	SEL-WB: Fiecare grup inițiază, planifică și prezintă un produs social care oferă o soluție la o anumită problemă socială. SEL-PB: Se prezintă o expoziție cu fotografiile realizate de clasă în cadrul sesiunilor 4 și 5, în care elevii trebuie să analizeze și să ofere soluții la problema cu care se confruntă.	Ambele grupuri: Pix și foaie de chestionar pentru analiza problemelor. SEL-WB: Sketch, formulare Google SEL-PB: Fotografii realizate de elevi, notițe autocolante.

2.4 Rolul cercetătorului

Autorul prezentei cercetări a dezvoltat curriculum-ul livrat în școli și a primit aprobare de la Ministerul Educației din Israel pentru a distribui programul programul.

2.4.1 Considerații etice

Conformitatea cu principiile etice a fost asigurată prin aprobarea din partea coordonatorului israelian al cercetătorilor și prin respectarea procedurilor etice. Elevii participanți la studiu și părinții acestora au primit formulare de consimțământ în cunoștință de cauză în care au fost redate în detaliu obiectivele studiului, drepturile participanților, aspecte legate de respectarea intimității și confidențialității și opțiunea de a se retrage în orice moment fără consecințe. Cercetătorul nu a avut acces la sistemele școlare și nici informații sau cunoștințe prealabile despre elevi. Profesorii au participat în mod anonim prin intermediul grupurilor sociale online, fără a fi înregistrate detalii de identificare, respectându-se astfel intimitatea și confidențialitatea acestora.

Capitolul următor detaliază cele patru studii care alcătuiesc prezenta cercetare, conform metodologiei descrise în acest capitol.

CAPITOLUL 3. CONTRIBUȚII ORIGINALE ALE CERCETĂRII

3.1 Studiul 1. Analiza sistematică a literaturii de specialitate

3.1.1 Introducere

Istoria studiilor asupra introducerii artei fotografice în programa școlară, care a început să ia amploare începând cu anii 1950, subliniază importanța comunicării vizuale și a fotografiei în educație (Curran & Hamlin, 1955; Greenberg, 1988; Hammerman, 1973; Orrick, 1969; Rigos & Salemmé, 1999). Mediile vizuale, care constituie 80% din percepțiile noastre zilnice, au devenit primordiale în comunicarea modernă (Smilkov & Jovanova-Mitkovska, 2022). Fotografia, alături de alte arte vizuale, face parte integrantă din cercetarea și educația bazată pe artă, facilitând învățarea și exprimarea activă, în special în rândul adolescenților (Buckingham, 2007; Gerodimos, 2018). Recunoscând importanța învățării socio-emoționale (SEL) în educația modernă, încorporarea fotografiei ca instrument expresiv poate stimula empatia, conștientizarea de sine și abilitățile de comunicare (Araúz Ledezma et al., 2021; Elksnin & Elksnin, 2003; Waajid et al., 2013; Xu et al., 2023). Studiul de față își propune să abordeze această lacună în literatura de specialitate prin revizuirea sistematică a intervențiilor SEL bazate pe fotografie în rândul adolescenților, analizând abordările pedagogice, metodele de evaluare și impactul asupra dezvoltării socio-emoționale, cu scopul de a îmbunătăți competențele de comunicare și emoționale în mediul liceal.

3.1.2 Obiectivul studiului

Obiectivul actualului studiu este de a examina programele educaționale existente în rândul adolescenților care utilizează instrumentul fotografic cu combinația SEL. prezentul studiu analizează în mod sistematic obiectivele studiilor anterioare efectuate pe tema metodologiei SEL-fotografică, abordarea

pedagogică a programelor investigate, instrumentul de evaluare implementat pentru a examina obiectivele și efectele pedagogiei bazate pe fotografie asupra învățării socio-emoționale, dacă acestea există.

3.1.3 Metodologie

Procedură - Pentru a răspunde la întrebările studiului, au fost utilizate recomandările PRISMA pentru efectuarea unei analize sistematice a literaturii de specialitate, așa cum au fost acestea enunțate de de Page și colegii (2021). De asemenea, au fost urmate recomandările procedurale elaborate de Uman (2011) pentru a proiecta studiul și etapele acestuia. Căutările au fost efectuate în diverse baze de date, inclusiv EBSCOHost, SocINDEX, Proquest-Education, ERIC, PsycArticles, Complementary Index, Academic Search Complete, Supplemental Index, Directory of Open Access Journals și Elsevier, utilizând cuvinte-cheie și combinații specifice.

Au fost identificate în total 1 643 095 de articole, dintre care 259 au îndeplinit criteriile de căutare pentru combinația tuturor cuvintelor-cheie: „Photography” sau „Photos” sau „Picture” sau „Camera”; „Social-Emotional Learning” sau „Social and Emotional Learning”. Dat fiind faptul că prin combinarea tuturor cuvintelor cheie a rezultat un număr mare de articole, a fost inițiat un proces de filtrare bazat pe următoarele criterii de includere: Studii academice și studii evaluate inter-pares; Studii publicate în limba engleză; Studii publicate între anii 2012 și 2023; Acces la textul integral al studiului.

3.1.4 Rezultate

Printre motivele care au justificat excluderea a 204 de studii înregistrate se numără identificarea unor studii care nu utilizau fotografia (15), care nu aveau legătură cu SEL (4), care foloseau doar pedagogia bazată pe material video (2), care se concentrau pe copii de grădiniță și de școală primară (15) și pe adulți (7). De asemenea, au fost excluse șase studii care nu făceau referire la pedagogie și trei duplicate, rămânând trei studii pentru revizuire (Chisholm, & Whitmore, 2018; Felt, Vartabedian, Literat, & Mehta, 2012; Howley, Dyson, Baek, Fowler, & Shen, 2021).

Cercetarea a urmărit să exploreze potențialul transformator al imaginilor digitale în evaluarea la clasă, subliniind rolul lor în ilustrarea învățării socio-emoționale (SEL) și a implicării elevilor. În plus, aceasta a încercat să promoveze SEL și educația fizică semnificativă prin consolidarea abilităților elevilor prin diverse experiențe de învățare și să delimiteze un cadru metodologic și pedagogic pentru culturile participative în mediile educaționale formale. Abordările pedagogice au inclus Analiza învățării vizuale (VLA), Pedagogia vocii elevilor (SVP) și Explorarea la nivel local, Excelența digitală (ELED), fiecare dintre acestea utilizând metode precum ancheta fotografică, cercetarea-acțiune participativă și proiectele digitale. Instrumentele de evaluare au cuprins observare, analize de fotografii digitale, grupuri de discuții, sondaje pre și post-intervenție, note etnografice de teren și fotografii realizate de participanți.

Rezultatele au evidențiat impactul multidirecțional al pedagogiei bazate pe fotografie asupra SEL, elucidând capacitatea acesteia de a facilita înțelegerea de către educatori a proceselor de învățare și a interacțiunilor elevilor în cadrul clasei, pe lângă facilitarea unei înțelegeri aprofundate a modurilor de comunicare non-lingvistică în rândul elevilor. Mai mult decât atât, fotografia a servit drept platformă pentru ca elevii să evalueze conținutul orelor de curs, să ia decizii sociale informate și să practice un proces decizional responsabil. În plus, sarcinile care au implicat fotografia au favorizat inițierea unor discuții relevante, deosebit de benefice pentru elevii cu dificultăți de comunicare, permițându-le să se exprime eficient în fața colegilor lor. Aceste rezultate evidențiază potențialul utilizării fotografiei ca instrument pedagogic solid pentru îmbunătățirea SEL și pentru promovarea mediilor de învățare incluzive.

3.1.5 Discuție asupra rezultatelor

Studiul actual a utilizat o analiză sistematică a literaturii de specialitate pentru a analiza abordările pedagogice bazate pe fotografie care integrează învățarea socială și emoțională (SEL) în rândul adolescenților. În timp ce toate cele trei studii relevante au pus accentul pe învățarea prin cooperare și pe procesarea în grup, Felt et al. (2012) au făcut referire în mod explicit la toate cele cinci aspecte SEL, deși nu au stabilit o legătură directă între utilizarea fotografiei și rezultatele SEL.

Doar un singur studiu realizat de Chisholm și Whitmore (2018) s-a bazat exclusiv pe fotografie ca instrument principal, însă toate celelalte studii au remarcat contribuția fotografiei la dinamica clasei și la implicarea individuală a elevilor. Pe măsură ce adolescenții comunică din ce în ce mai mult prin intermediul rețelelor de socializare, fotografia apare ca un instrument valoros pentru a promova interacțiuni sociale reflexive între educatori și elevi, îmbunătățind abilitățile SEL cruciale pentru consolidarea stării de bine. Cercetările ulterioare în acest domeniu sunt esențiale pentru a înțelege pe deplin impactul abordării pedagogice bazate pe fotografie asupra dezvoltării adolescenților și pentru a dota cadrele didactice cu instrumente eficiente pentru a sprijini creșterea SEL în rândul elevilor lor.

3.1.6 Concluzii

Analiza sistematică a literaturii de specialitate relevă următoarele concluzii principale: Încorporarea pedagogiei bazate pe fotografie în sala de clasă prezintă beneficii incontestabile atât pentru elevi în mod individual, cât și pentru grupul de elevi în ansamblu; Profesorii pot valorifica fotografia ca instrument informal pentru a îmbunătăți comunicarea și pentru a înțelege mai bine interesele elevilor lor, utilizând cunoștințele nou descoperite pentru a îmbogăți experiențele din clasă; Utilizarea fotografiei în clasă promovează conștientizarea personală și socială, cultivă abilitățile de luare a deciziilor responsabile și îmbunătățește autogestionarea în interacțiunile sociale. Aceasta, la rândul său, îmbunătățește abilitățile de comunicare și relaționare, îmbunătățind în cele din urmă rezultatele învățării sociale și emoționale (SEL).

3.2 Studiul 2. Analiza exploratorie a percepțiilor profesorilor cu privire la utilizarea fotografiei în practica pedagogică

3.2.1 Introducere

Camerele de luat vederi, din ce în ce mai accesibile neprofesioniștilor, au diverse funcții, de la îmbunătățirea securității în grădinițe (Lehmuscillio, 2012) până la sprijinirea eforturilor educaționale, care includ și furnizarea de camere de luat vederi pentru copii în scopuri educaționale (Näsänen et al.,

2009). Moran și Tegano (2005) subliniază rolul fotografiei ca limbaj ce răspunde nevoilor profesorilor, facilitând comunicarea și generând noi perspective. Instrumentele vizuale, inclusiv fotografia, ajută cadrele didactice să recunoască codurile lingvistice și artistice folosite de elevi pentru a transmite maniera în care aceștia înțeleg textele literare (Moran și Tegano, 2005; Šrot, 2019). În plus, fotografia servește drept instrument de reflecție pentru profesori pentru a evalua înțelegerea și participarea elevilor, îmbunătățind învățarea științelor și nivelul de alfabetizare (Cappello & Lafferty, 2015) și diversificând în același timp metodele de procesare a informațiilor (Marzano et al., 2001).

Adolescenții din „generația Z”, modelată de revoluția informațională, comunică intensiv prin intermediul fotografiilor, utilizând social media și mesajele MMS ca instrumente de comunicare informațională principale (Cooper, 2017; Haddon, 2020; Scifo, 2005; Stelmaszewska et al., 2006). Incorporarea fotografiei în programa școlară nu numai că facilitează învățarea și înțelegerea textului (Zenkov & Harmon, 2009; Zenkov et al., 2012), dar permite, de asemenea, profesorilor să înțeleagă nevoile de învățare socio-emoțională și de instruire ale elevilor (Chisholm & Whitmore, 2018). Având în vedere impactul profund al vizualizării în cadrul TIC asupra stilului de viață și cogniției adolescenților (Glusac et al., 2015), cadrele didactice trebuie să înțeleagă acest fenomen socio-cultural pentru a implica și educa eficient elevii într-un peisaj digital în aflat într-un proces de evoluție rapidă.

3.2.2 Metodologie

Obiective - Studiul și-a propus să investigheze perspectivele cadrelor didactice cu privire la rolurile sociale ale fotografiei, integrarea acesteia în cadrul diferitelor populații și organizații și acceptarea sa ca instrument pedagogic în cadrul programei școlare. În cadrul acestui studiu am utilizat o abordare de tip metodă mixtă, încorporând atât metode cantitative, cât și calitative, pentru a aborda în mod eficient întrebările de cercetare aferente.

Ipoteze - abordare cantitativă - Profesorii recunosc, în general, un angajament mai mare al elevilor față de fotografie în comparație cu al lor, exprimând atitudini pozitive față de beneficiile acestei abordări pentru societate, în special în rândul elevilor din grupe mai mari de vârstă și în cadrul organizațiilor care

deservesc populații mature. Opiniile lor cu privire la utilitatea mijloacelor fotografice sunt influențate de anumite caracteristici de fond, cum ar fi posibilitatea de a-și desfășura activitatea în școli de învățământ special, precum și de frecvența utilizării fotografiei atât în rândul profesorilor, cât și al elevilor. Acești factori modelează percepțiile participanților la studiu cu privire la aplicabilitatea utilizării fotografiei în rândul unor populații specifice și în cadrul diferitelor contexte organizaționale.

Ipoteză - abordare calitativă

Cadrele didactice vor manifesta atitudini pozitive față de utilizarea fotografiei, în special în cadrul orelor de curs, cu cadrele didactice care predau la clasă.

3.2.3 Participanți

Studiul, desfășurat în timpul anului școlar, din ianuarie până în iunie 2023, a utilizat eșantionarea prin metoda bulgărelui de zăpadă pentru a maximiza participarea profesorilor. Această metodă, care valorifică social media, implică recrutarea participanților inițiali care apoi îi recomandă pe alții, creând un grup de respondenți în expansiune. Eșantionarea prin metoda bulgărelui de zăpadă este eficientă deoarece facilitează accesul la diverși participanți și diminuează dezechilibrul de putere dintre cercetători și participanți. Metoda se bazează pe relații interpersonale puternice și pe contacte cunoscute, participanții protejându-se reciproc. Eșantionul a inclus 81 de profesori (9 bărbați, 72 de femei), cu vârste cuprinse între 29 și 70 de ani ($M = 46,98$, $SD = 8,60$), cu o experiență de predare cuprinsă între 1 și 48 de ani ($M = 16,33$, $SD = 10,92$). Profesorii au răspuns la întrebări de background despre domeniul lor de studiu, specializarea în predare, tipul de școală, grupa de vârstă a elevilor și pregătirea în domeniul fotografiei.

3.2.4 Instrumente de studiu

Studiul investighează opiniile cadrelor didactice cu privire la utilizarea fotografiei ca instrument pedagogic și integrarea acestuia în metodele de predare, utilizând un sondaj cu metode mixte. Sondajul, care încorporează întrebări cantitative și calitative, include un chestionar demografic și patru întrebări deschise pentru a genera opinii și perspective detaliate. Întrebările au fost preluate de la Asulin (2019) cu

privire la utilizarea tehnologiei în sălile de clasă și de la Centrul pentru Sănătate și Dezvoltare Comunitară (2022) pentru preferințele în materie de fotografie. Studiul prezintă cinci componente: date demografice, frecvența utilizării fotografiei, opiniile profesorilor cu privire la fotografie, atitudini bazate pe scala Likert privind valoarea fotografiei și întrebări deschise. O analiză factorială exploratorie (EFA) a validat utilizarea fotografiei, dezvăluind o consistență internă ridicată în răspunsurile profesorilor și ale elevilor. Scala Likert a evaluat atitudinile profesorilor față de valoarea socială a fotografiei și utilizarea acesteia în rândul unor populații și organizații specifice. Întrebările deschise au explorat disponibilitatea profesorilor de a încorpora fotografia în cadrul orelor de curs și impactul perceput al acesteia.

3.2.5 Procedura

Pentru a ajunge la un grup mai mare de profesori, sondajul a fost distribuit în comunitățile de cadre didactice de pe WhatsApp și Facebook, însoțit de o cerere de distribuire ulterioară, creând un efect de bulgăre de zăpadă. Pregătit cu ajutorul formularelor Google, sondajul a fost distribuit printr-un link anonim, astfel încât respondenții să nu fie nevoiți să furnizeze detalii de identificare. Datele au fost colectate într-un fișier CSV și procesate de software-ul SPSS (versiunea 29).

3.2.6 Studiul 2 - Rezultate cantitative

Această secțiune prezintă rezultatele pentru fiecare dintre cele șapte ipoteze de studiu. Conform primei ipoteze, profesorii au indicat că elevii folosesc fotografia mai frecvent în viața de zi cu zi decât profesorii. Această ipoteză a fost susținută de un test t pe eșantioane perechi care arată că elevii au avut o frecvență medie semnificativ mai mare de utilizare a fotografiei ($M = 1,76$, $SD = 0,93$) în comparație cu profesorii ($M = 1,40$, $SD = 0,68$), $t(80) = 3,32$, $p < 0,001$. Cea de-a doua ipoteză a estimat că profesorii vor avea o atitudine pozitivă față de valoarea socială a mijloacelor fotografice. Statisticile descriptive au susținut această ipoteză, profesorii prezentând atitudini pozitive cu valori medii și mari la toți cei 13 itemi din chestionar, apreciind în special recompensa imediată a fotografiei și accesibilitatea acesteia.

Cea de-a treia ipoteză a sugerat că profesorii preferă să folosească fotografia ca instrument de lucru cu elevii mai mari. O ANOVA cu măsurări repetate cu o singură cale a confirmat acest aspect, indicând atitudini mai pozitive față de utilizarea fotografiei cu adolescenți/tineri ($M = 2,72$, $SD = 0,45$) în comparație cu copiii din clasele primare ($M = 2,31$, $SD = 0,78$) și grădiniță ($M = 1,67$, $SD = 0,87$), $F(2,160) = 85,03$, $p < 0,001$, $\eta^2 = 0,52$. Cea de-a patra ipoteză, potrivit căreia profesorii preferă utilizarea fotografiei la clasele de liceu mai degrabă decât la grupele de grădiniță a fost, de asemenea, susținută, atitudinile fiind mai pozitive cu privire la utilizarea în activitățile cu clase de liceu ($M = 2,56$, $SD = 0,59$). Analizele de regresie ierarhică pentru a cincea și a șasea ipoteză au indicat că statutul de cadru didactic și utilizarea frecventă a fotografiei au contribuit la atitudini pozitive față de valoarea fotografiei în societate și în rândul anumitor populații. În cele din urmă, cea de-a șaptea ipoteză a indicat că atitudinile pozitive față de mediile fotografice au contribuit în mod semnificativ la atitudinile pozitive față de utilizarea fotografiei în activitățile cu elevii de liceu.

3.2.7 Studiul 2 - Rezultate calitative

În cadrul acestui studiu am utilizat analiza de conținut pentru a extrage categorii tematice din răspunsurile profesorilor cu privire la încorporarea fotografiei în cadrul orelor la clasă. Profesorii au exprimat opinii pozitive cu privire la utilizarea fotografiei pentru a spori creativitatea, învățarea și implicarea, în special la nivel academic. Majoritatea cadrelor didactice interviewate au susținut încorporarea fotografiei în cadrul lecțiilor și și-au exprimat interesul de a beneficia de cursuri de formare privind utilizarea acesteia. Cu toate acestea, unii profesori și-au exprimat îngrijorarea cu privire la potențialele dezavantaje, cum ar fi problemele legate de confidențialitate, utilizarea abuzivă a smartphone-urilor și provocările de natură logistică. În pofida acestor îngrijorări sau reticențe, mulți profesori au considerat că beneficiile utilizării fotografiei depășesc dezavantajele, subliniind rolul acesteia în promovarea învățării semnificative, a comunicării personale și a competențelor socio-emoționale.

3.2.8 Discuții și concluzii

În cadrul studiului am utilizat o abordare de tip metodă mixtă pentru a examina opiniile profesorilor cu privire la rolul fotografiei în educație. Rezultatele cantitative au relevat că profesorii consideră că elevii folosesc fotografia mai frecvent și o văd ca pe un instrument eficient de implicare, deși metodele tradiționale rămân predominante. Există un decalaj de comunicare, elevii utilizând din ce în ce mai mult limbajul vizual. În general, profesorii au o părere pozitivă despre fotografie, în special în cazul adolescenților, dar au rezerve în ceea ce privește utilizarea acesteia cu copiii mai mici și manifestă anumite reticențe legate de securitate mai ales în ceea ce privește confidențialitatea.

Rezultatele calitative au evidențiat faptul că profesorii percep fotografia ca pe un instrument pedagogic valoros, care sporește creativitatea și comunicarea autentică între elevi. Profesorii din învățământul special au apreciat în mod deosebit fotografia ca instrument pentru îmbunătățirea abilităților legate de exprimarea de sine și a abilităților sociale. Cu toate acestea, au fost exprimate îngrijorări cu privire la încălcarea confidențialității, la problemele tehnice și la necesitatea cursurilor de formare. Unii profesori au remarcat, de asemenea, că accentul prea mare pus pe fotografie ar putea distrage atenția de la alte conținuturi academice esențiale.

În concluzie, studiul subliniază necesitatea integrării fotografiei în programele școlare, a formării profesorilor și a abordării problemelor legate de confidențialitate și etică. Fotografia poate reduce decalajul de comunicare dintre profesori și elevi, poate îmbunătăți experiențele de învățare și poate fi benefică pentru învățământul special. Trebuie însă adoptate măsuri adecvate pentru a atenua potențialele dezavantaje, asigurând o utilizare responsabilă în mediile educaționale. Abordarea bazată pe metode mixte oferă o viziune cuprinzătoare asupra problemei de cercetare, dezvăluind faptul că profesorii recunosc un nou limbaj vizual în rândul elevilor și susțin în mare parte utilizarea fotografiei ca instrument pedagogic. Rezultatele sugerează că formarea timpurie în domeniul tehnologiilor vizuale poate favoriza o conștiință etică și relații mai puternice între elevi și profesori, în special în învățământul special, aliniind educația la cerințele secolului XXI (Carter et al., 2014).

3.3 Studiul 3. Efectele multidimensionale asupra elevilor de liceu ale unui program interdisciplinar bazat pe formularea de enunțuri și fotografie

3.3.1 Introducere

Primul capitol al analizei sistematice a literaturii de specialitate a evidențiat existența unui volum limitat de cercetări privind utilizarea fotografiei ca instrument pedagogic pentru îmbunătățirea învățării socio-emoționale (SEL) în rândul adolescenților. Acest studiu a avut ca scop analizarea măsurii și modului în care la un program de formare care utilizează fotografia și-au îmbunătățit abilitățile SEL în comparație cu cei dintr-un program similar în care nu s-a utilizat fotografia. În plus, s-a examinat sentimentul de apartenență la clasă. Măsurătorile cantitative ale valorilor SEL și ale apartenenței la clasă au furnizat date cruciale pentru explorarea relației dintre conceptele teoretice și variabilele cercetării.

3.3.2 Metodologie

Obiectivele acestui studiu au fost: 1) de a investiga efectele unui program de intervenție care încorporează fotografia sau formularea de enunțuri asupra îmbunătățirii învățării sociale și emoționale (SEL) și a sentimentului de apartenență la comunitatea clasei în rândul elevilor de liceu; 2) de a compara impactul fotografiei față de instrumentele pedagogice bazate pe formularea de enunțuri asupra nivelurilor SEL la tinerii cu vârste cuprinse între 15 și 16 ani; și 3) de a evalua modul în care îmbunătățirea nivelului SEL influențează sentimentul apartenență la comunitatea clasei.

Ipotezele care au stat la baza acestui studiu au fost: 1) Elevii de liceu care vor fi supuși celor două tipuri de programe de intervenție SEL (SEL-Grupul bazat pe fotografie [SEL-PB], SEL-Grupul bazat pe formularea de enunțuri [SEL-WB]) vor prezenta o îmbunătățire mai mare a nivelului de SEL și a sentimentului apartenență la comunitatea clasei în comparație cu elevii de liceu care vor fi repartizați în

grupul de control. Mai mult, elevii de liceu care vor fi repartizați în grupul SEL-PB vor prezenta o îmbunătățire mai mare a nivelului de SEL și a aspectelor legate de sentimentul apartenenței la comunitatea clasei în comparație cu grupul SEL-WB; 2) Îmbunătățirea aspectelor SEL și îmbunătățirea sentimentului de apartenență la comunitatea clasei vor avea o corelație pozitivă semnificativă; 3) Caracteristicile demografice ale elevilor de liceu, precum și repartizarea lor în cadrul grupurilor vor explica nivelul de îmbunătățire a aspectelor SEL și a sentimentului de apartenență la comunitatea clasei.

3.3.3 Participanți

Studiul, desfășurat în perioada ianuarie-iunie 2023, a implicat 157 de elevi din clasa a X-a de învățământ general (68 de participanți de gen masculin și 89 de participante de gen feminin, cu vârste cuprinse între 15 și 16 ani) de la un liceu din Israel. Participanții au fost împărțiți în trei grupuri: două grupuri experimentale (SEL-WB cu 49 de elevi și SEL-PB cu 51 de elevi) și un grup de control (57 de elevi). În cadrul grupului SEL-WB au fost utilizate conversația, scrierea și citirea textului, în timp ce grupul SEL-PB s-a utilizat fotografia ca principal instrument pedagogic. În cadrul grupului de control s-au continuat activitățile educaționale obișnuite. Caracteristicile de fond, precum sexul, materiile principale, educația și locul de naștere al părinților și frecvența cu care subiecții fac sau împărtășesc fotografii au fost similare în toate grupurile. Workshop-urile s-au desfășurat pe durata a 15 săptămâni, cu întâlniri regulate programate ca parte a programei sociale a liceului. Cercetătorul nu a deținut niciun fel de cunoștințe sau informații prelabile referitoare la participanții la studiu.

3.3.4 Instrumente de cercetare

Am utilizat două chestionare pentru a evalua diferite aspecte ale învățării socio-emoționale (SEL) și ale sentimentului de apartenență la comunitatea clasei în rândul elevilor de liceu. Primul instrument, Classroom Community Scale (CCS), a constatat din 20 de itemi traduși în limba ebraică și administrați pe o scară Likert variind de la dezacord puternic la acord puternic. Analiza factorilor a evidențiat cinci factori ortogonali, inclusiv apartenența și siguranța emoțională, satisfacerea nevoilor, influența și încrederea și conexiunea emoțională comună. Cu toate acestea, din cauza faptului că cel de-al cincilea factor conținea

doar un singur item, a fost efectuată o analiză factorială suplimentară, rezultând patru factori cu o consistență internă satisfăcătoare. Cel de-al doilea instrument, SSIS SEL Brief Scales-Student Form (SSIS SELb-S), a cuprins 20 de itemi împărțiți în cinci domenii: autocunoaștere, autogestionare, conștientizare socială, abilități de relaționare și luare de decizii responsabile. La fel ca în cazul CCS, analiza factorilor a relevat cinci factori ortogonali, dar din cauza faptului că unii factori conțineau doar doi itemi, a fost efectuată o analiză suplimentară, rezultând patru factori cu o consistență internă satisfăcătoare. Metodele statistice inferențiale, inclusiv corelațiile Pearson, ANOVA, MANOVA și regresia multiplă, au fost utilizate pentru a analiza corelațiile și diferențele semnificative între variabile, inclusiv nivelurile de învățare socio-emoțională ale elevilor și sentimentul de apartenență la comunitatea clasei.

3.3.5 Rezultate

În cadrul studiului am efectuat analize non-parametrice și parametrice pentru a evalua diferențele dintre scorurile obținute de elevi la chestionarele CCS și SSIS SELb-S. Rezultatele au evidențiat rezultate semnificative în ambele analize, cu concluzii consecvente. Nu s-au observat inițial diferențe semnificative între grupurile de studiu în ceea ce privește scorurile CCS și SSIS SELb-S după completarea primului chestionar (T1). Cu toate acestea, s-au observat îmbunătățiri semnificative în diverse aspecte, în special cu privire la SEL, în ambele grupuri participante de la T1 la T2 (T2= a doua oară când participanții au completat chestionarele). În special, elevii din grupul SEL-PB au prezentat cele mai mari rate de îmbunătățire atât în ceea ce privește aspectele legate de sentimentul de apartenență la comunitatea clasei, cât și în ceea ce privește SEL, în comparație cu grupul SEL-WB și grupul de control.

O analiză suplimentară a aprofundat corelațiile dintre SEL și aspectele legate de sentimentul de apartenență la comunitatea clasei. Au fost identificate corelații pozitive, în special între îmbunătățirile în ceea ce privește sentimentul de apartenență la comunitatea clasei și siguranța emoțională și conștientizarea socială în aspecte legate de SEL. În plus, au fost efectuate analize de regresie multiplă pentru a explora contribuția caracteristicilor de fond ale elevilor și a repartizării în grup la ratele de îmbunătățire a acestora. Rezultatele au indicat că faptul de a fi repartizat la grupul SEL-PB a contribuit în mod semnificativ la

îmbunătățiri în ceea ce privește apartenența și siguranța emoțională, conștientizarea socială și abilitatea de a lua decizii responsabile în aspecte legate de SEL, în comparație cu grupul SEL-WB și grupul de control. Mai mult, elevii ai căror părinți nu s-au născut în Israel au prezentat îmbunătățiri mai mari în anumite aspecte legate de SEL, sugerând potențiale influențe culturale. Aceste rezultate subliniază eficacitatea intervențiilor SEL, în special a abordării SEL-PB, în îmbunătățirea atât a dinamicii comunității din clasă, cât și a competențelor SEL în rândul elevilor de liceu.

Tabelul 4

Analiza de regresie multiplă a ratei de îmbunătățire a elevilor la chestionarele CCS și SSIS SELb-S în funcție de caracteristicile de bază și de repartizarea elevilor în cadrul grupurilor

Variabile explicative	B	SE.B	â	R ²	ΔR ²
Apartenența și siguranța emoțională					
SEL-PB ¹	1.13	.13	.58***	.339***	---
Conștiința socială					
SEL-PB ¹	.77	.11	.55***	.213***	---
SEL-WB ²	.30	.11	.21**	.247***	.034**
Locul de naștere al mamei ³	-.32	.13	-.17*	.278***	.030*
Frecvența cu care se fac fotografiile cu aparatul foto/smartphone	-.10	.04	-.16*	.302***	.025*
Procesul decizional responsabil					
SEL-PB ¹	.66	.09	.56***	.210***	---
SEL-WB ²	.26	.09	.22**	.247***	.036**
Conștiința de sine					
Control ⁴	-.78	.10	-.50***	.260***	---
Sex ⁵	-.26	.10	-.17*	.285***	.025*
Locul de naștere al tatălui ³	-.32	.14	-.15*	.308***	.023*
Autogestionare					
Control ⁴	-.66	.11	-.42***	.176***	---
Locul de naștere al mamei ³	-.46	.15	-.21***	.212***	.036**
Frecvența de partajare a imaginilor pe rețelele sociale	.10	.05	.15*	.235***	.023*

* $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$;¹ Analizele de regresie au fost efectuate numai în ceea ce privește măsurile studiului în care interacțiunea (2x2) dintre Grup și Timp a fost semnificativă și s-au constatat îmbunătățiri semnificative în cadrul unuia sau ambelor grupuri de intervenție;¹ SEL-PB 0 = Nu, 1 = Da;² SEL-WB: 0 = Nu, 1 = Da;³ Locul de naștere al mamei sau al tatălui: 0 = nu Israel, 1 = Israel; ⁴Control: 0 = Nu, 1 = Da;⁵ Sex: 0 = băiat, 1 = fată.

3.3.6 Discuție asupra rezultatelor

Studiul 3 a urmărit examinarea efectelor unei intervenții bazate pe fotografie asupra învățării sociale și emoționale (SEL) și a sentimentului de apartenență la comunitate în rândul elevilor de liceu. Studiul a comparat impactul unui program SEL bazat pe fotografie (SEL-PB) cu un program SEL bazat pe formularea de enunțuri (SEL-WB) și cu un grup de control. Ipoteza a fost că ambele grupuri de intervenție vor prezenta îmbunătățiri mai mari în ceea ce privește SEL și sentimentul de apartenență la comunitatea clasei, grupul SEL-PB înregistrând cele mai semnificative îmbunătățiri. Rezultatele au confirmat acest aspect, indicând faptul că elevii din ambele grupuri de intervenție au înregistrat îmbunătățiri mai semnificative decât cei din grupul de control, grupul SEL-PB înregistrând cele mai substanțiale progrese în ceea ce privește conștientizarea socială și procesul decizional responsabil, ceea ce a contribuit la un sentiment mai puternic de apartenență la comunitatea clasei.

Rezultatele studiului subliniază potențialul fotografiei ca instrument pedagogic solid în consolidarea SEL. Grupul SEL-PB, care s-a implicat în activități care presupuneau realizarea și împărtășirea de fotografii, a prezentat îmbunătățiri semnificative în ceea ce privește dinamica socială și sentimentul de apartenență. Acest aspect poate fi atribuit exprimării mai puțin filtrate și mai autentice facilitate de fotografie în comparație cu activitățile bazate pe text. În plus, factorii demografici au influențat rezultatele, elevii care împărtășesc frecvent fotografii și elevii proveniți din medii de imigranți prezentând câștiguri notabile în ceea ce privește autogestionarea și, respectiv, conștientizarea socială. Aceste rezultate sugerează că încorporarea mediilor vizuale în programele SEL poate aborda în mod eficient nevoile unice de dezvoltare ale adolescenților, promovând conexiuni sociale mai profunde și înțelegere emoțională în cadrul comunității din clasă.

3.3.7 Concluzii

Concluziile derivate din acest studiu indică faptul că programul de intervenție a îmbunătățit în mod semnificativ învățarea socială și emoțională (SEL) pentru toți factorii, atât pentru grupurile bazate

pe utilizarea de fotografii, cât și pentru cele bazate pe utilizarea textului. În mod specific, utilizarea fotografiei în cadrul programei școlare a îmbunătățit în mod semnificativ conștientizarea socială, procesul decizional responsabil și a favorizat un sentiment mai puternic de apartenență la comunitate, încredere și bunăstare emoțională, în comparație cu grupul bazat pe formularea de text. În plus, a fost identificată o corelație pozitivă între îmbunătățirea conștientizării sociale și a procesului decizional responsabil și sentimentul de apartenență la comunitatea clasei. Participanții care împărtășesc frecvent fotografii au arătat îmbunătățiri mai mari în ceea ce privește autogestionarea, în timp ce participanții care nu împărtășesc frecvent fotografii au înregistrat îmbunătățiri mai semnificative în ceea ce privește conștientizarea socială. Participanții cu părinți născuți în altă țară au demonstrat, de asemenea, îmbunătățiri semnificative în ceea ce privește conștiința de sine, conștiința socială și capacitatea de autogestionare. În general, încorporarea fotografiei în programele educaționale poate îmbunătăți semnificativ dezvoltarea socială și emoțională a elevilor.

3.4 Studiul 4. Explorarea percepțiilor individuale privind implementarea programului SELVES

3.4.1 Introducere

Acest studiu își propune să analizeze atât feedback-ul din partea participanților, cât și procesul de lucru al elevilor din cadrul workshop-ului SELVES, folosind răspunsurile scrise ale acestora la sarcinile atribuite. Programul SELVES, conceput pentru a integra diverse abilități de învățare socială și emoțională (SEL) în sistemul educațional, valorifică fotografia ca instrument pedagogic inovator. În ultimele trei decenii, s-a demonstrat că abilitățile SEL aduc beneficii în ceea ce privește starea de bine și abilitățile de învățare în rândul elevilor (Araúz Ledezma et al., 2021; Haymovitz et al., 2018; Xu et al., 2023). Odată cu apariția tehnologiei smartphone, elevii comunică acum în principal prin intermediul mijloacelor vizuale, modificându-și interacțiunile sociale și conștiința de sine (Cooper, 2017; Haddon, 2020; Reilly,

2012). Cercetarea calitativă din acest studiu a inclus elevi din două grupuri experimentale - unul care în care a fost utilizată fotografia (SEL-PB) și unul bazat pe formularea de text/enunțuri (SEL-WB) - pentru a obține o perspectivă mai profundă asupra implementării și a percepțiilor elevilor.

3.4.2 Metodologie

Scopul principal al acestui studiu calitativ este de a examina perspectivele elevilor participanți la program cu privire la workshop și la implementarea instrumentelor utilizate în cadrul acestuia. În plus, studiul își propune să evalueze opiniile și pozițiile acestora cu privire la impactul workshop-ului asupra experiențelor, credințelor, valorilor și emoțiilor individuale, asupra metodologiilor de învățare și a dinamicii sociale dintre membrii grupului la nivel socio-emoțional.

În cadrul acestui studiu au fost formulate două ipoteze: 1) Se așteaptă ca elevii să transmită opinii afirmative cu privire la programul de intervenție (workshop-ul) la care au participat, care îmbină abilitățile de învățare socială și emoțională (SEL) cu procesul la care au fost supuși și instrumentele pe care le-au utilizat; 2) Este probabil ca ambele grupuri să manifeste atitudini pozitive față de integrarea fotografiei în programa școlară. Cu toate acestea, grupul care a utilizat fotografia poate oferi mărturii despre natura complexă a instrumentului fotografic, pe baza experienței lor de expunere față în față în timpul procesului.

3.4.3 Participanți și eșantionare

Cercetarea, desfășurată în perioada ianuarie-iunie 2023 la un liceu din Israel, a implicat 100 de elevi din clasa a X-a (15-16 ani). 49 de elevi (18 băieți și 31 de fete) au participat la grupul SEL Wording-Based (SEL-WB), în timp ce 51 de elevi (25 de băieți și 26 de fete) au făcut parte din grupul SEL Photography-Based (SEL-PB). Din considerente legate de comoditate, fiecare grup a fost împărțit în două clase. În grupul SEL-WB s-au utilizat conversația, scrisul și cititul ca instrumente pedagogice principale, în timp ce în grupul SEL-PB s-a utilizat fotografia. Eșantionarea de conveniență, o metodă care selectează participanții pe baza accesibilității, a fost utilizată pentru eficiența și caracterul său practic (Leavy, 2017; Obilor, 2023; Cohen et al., 2018). Grupurile de discuție, formate din șase elevi din fiecare clasă (24 de

elevi în total), au fost selectate folosind eșantionarea intenționată pentru a asigura perspective valoroase și reprezentarea genului (Abrams, 2010; Patton, 2002). O întâlnire de monitorizare organizată după trei luni a evaluat impactul pe termen lung al programului, 44 de elevi din grupul SEL-WB și 38 din grupul SEL-PB completând un chestionar.

3.4.4 Instrumente de studiu

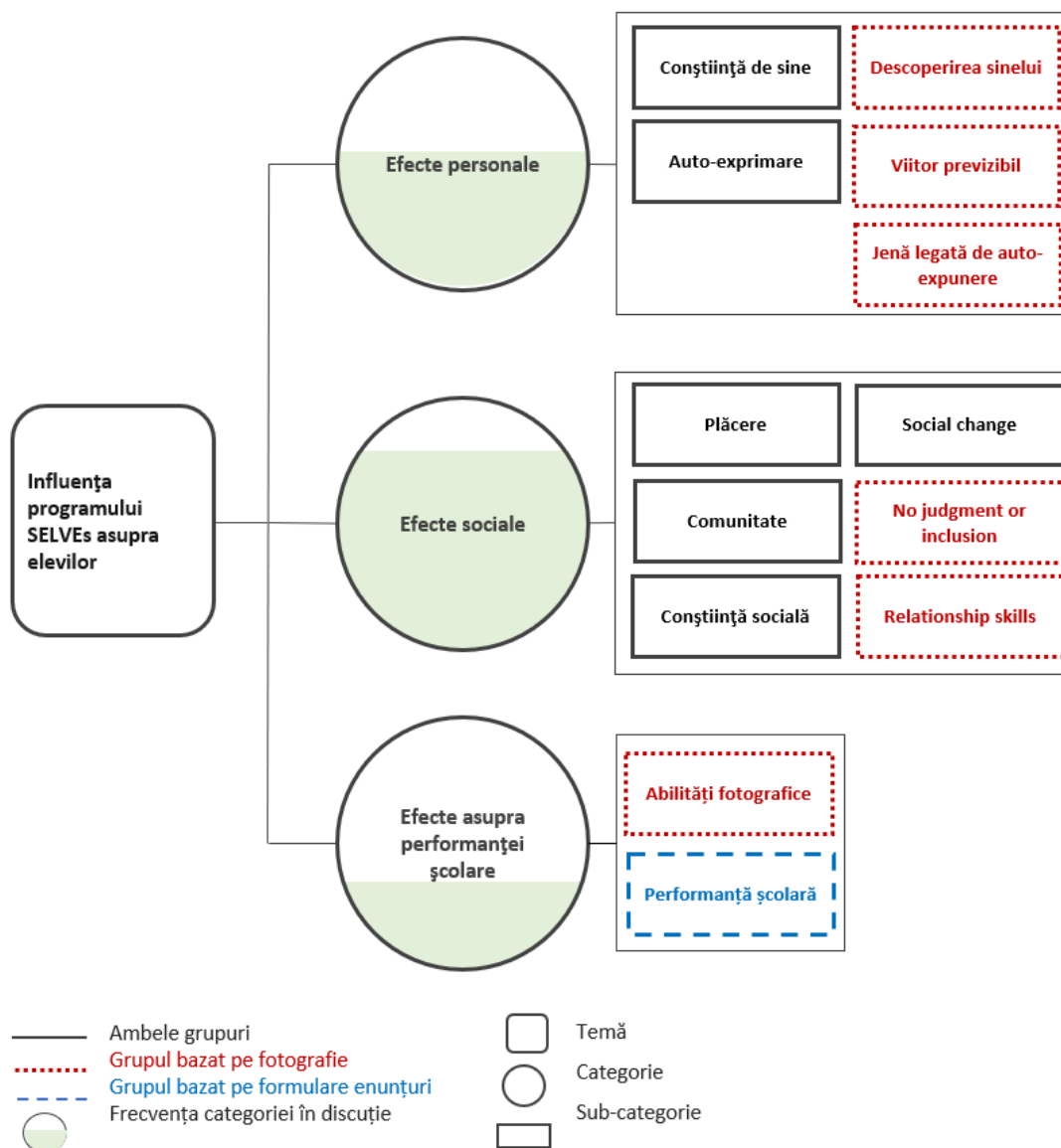
Acest studiu calitativ a utilizat grupuri de discuții și întrebări deschise. Focus grupurile, o tehnică care se bazează pe interacțiunea de grup pentru a genera opinii colective, a permis participanților să exprime diverse perspective în mod confidențial (Cohen et al., 2018; Sim & Waterfield, 2019; Morgan, 1997). În acest studiu, 24 de participanți și-au împărtășit experiențele în mod anonim, oferind perspective asupra diferitelor atitudini, valori și credințe. Întrebările deschise, care oferă posibilitatea de a alege mai multe răspunsuri valide, au încurajat respondenții să își folosească creativitatea și abilitățile de comunicare, producând informații mai fiabile și mai valide (Agustianingsih & Mahmudi, 2019; Porst, 2011). În timpul unei întâlniri de monitorizare, elevii au răspuns la patru întrebări deschise despre experiența lor din cadrul workshop-ului, evaluând impactul acesteia la nivel personal, social și academic. Aceste instrumente au facilitat o înțelegere aprofundată a efectelor workshop-ului.

3.4.5 Analiza datelor

Scopul principal al cercetării și al analizei datelor este, pe lângă generarea de date, acela de a stimula înțelegerea și interpretarea (Winkle-Wagner et al., 2019). În acest studiu, analiza de conținut a fost utilizată pentru a deriva categorii tematice din segmentele textuale. Aceasta a implicat organizarea datelor în secvențe analitice și efectuarea unei analize de conținut metodice a interviurilor din cadrul focus-grupurilor și a răspunsurilor la întrebările deschise. În conformitate cu Miles et al. (2014), codurile și temele au fost atribuite, sortate și selectate pentru a identifica modele, relații și diferențe (Figura 2). Studiul a respectat standardele de calitate a cercetării calitative prin asigurarea transparenței, prin utilizarea de descrieri detaliate și citate directe și prin implicarea evaluărilor experților și a colaborării

profesorilor. Au fost utilizate mai multe instrumente de cercetare pentru a asigura triangulația, sporind astfel fiabilitatea și validitatea studiului (Shkedi, 2011).

Figura 2
Influența programului SELVEs asupra elevilor

3.4.6 Rezultate

Analiza calitativă a percepțiilor elevilor în cadrul programului SELVEs a evidențiat un impact personal, social și academic semnificativ. Atât grupul bazat pe utilizarea fotografiei, cât și cel bazat pe formularea de enunțuri au raportat o mai bună conștientizare și exprimare de sine, grupul bazat pe utilizarea fotografiei punând accentul pe descoperirea de sine prin intermediul fotografiei. Ambele grupuri au experimentat legături comunitare consolidate și abilități îmbunătățite de relaționare, deși grupul bazat pe utilizarea fotografiei a abordat în mod unic problemele legate de judecată și incluziune. Preocupările legate de autoexpunere au fost specifice grupului bazat pe utilizarea fotografiei, reflectând experiența unică cu mijloacele vizuale. În timp ce impactul academic a primit mai puțină atenție, grupul bazat pe utilizarea fotografiei a evidențiat dezvoltarea abilităților personale, subliniind influența mai semnificativă a workshop-ului asupra dezvoltării personale. Ambele grupuri au recunoscut beneficiile abordărilor de învățare personalizate și ale muncii bazate pe colaborare, subliniind importanța strategiilor educaționale individualizate.

Studiul a examinat, de asemenea, efectele procesului decizional responsabil în cadrul programului SELVEs și schimbările sociale și contribuțiile elevilor care au derivat din acestea. Ambele grupuri au subliniat aspecte legate de consolidarea comunității prin luarea în comun a deciziilor și sentimentul de apartenență, iar grupul bazat pe formularea de enunțuri a subliniat seriozitatea procesului decizional. Efectele învățării academice au fost remarcate de ambele grupuri, în special rolul profesorilor și discuțiile ample din clasă. Schimbările sociale au inclus îmbunătățirea sentimentului de apartenență și a abilităților interpersonale, grupul bazat pe fotografie concentrându-se pe consolidarea relațiilor și pe angajamentele extracurriculare, în timp ce grupul bazat pe formularea de enunțuri a evidențiat conversațiile semnificative și un mediu sigur pentru exprimarea opiniilor. Ambele grupuri și-au exprimat dorința de a participa mai mult la activitățile din clasă, grupul bazat pe utilizarea fotografiei punând accentul pe integrare, iar grupul bazat pe formularea de enunțuri pe promovarea respectului. În general, au fost evidente atitudini pozitive față de intervențiile programului, cu diferențe nuanțate care reflectă experiențele unice ale fiecărui grup.

3.4.7 Discuție asupra rezultatelor

Programul de intervenție a avut un impact semnificativ asupra sferelor personale, sociale și academice ale elevilor. Grupul bazat pe utilizarea fotografiei a relevat o mai mare conștientizare de sine și implicare socială, folosind fotografia ca instrument de autoexprimare și de conectare. Acest mediu vizual a facilitat o introspecție mai profundă, empatie și incluziune. După trei luni de la intervenție, la ambele grupuri s-au constatat îmbunătățiri în ceea ce privește conștiința de sine și dinamica socială, grupul bazat pe utilizarea fotografiei experimentând un sentiment mai puternic de apartenență și satisfacție în relațiile sociale. Programul a îmbunătățit abilitățile de autogestionare, în special în ceea ce privește reglarea utilizării smartphone-ului și implicarea respectuoasă în relația cu ceilalți. Competențele de relaționare, inclusiv ascultarea activă și rezolvarea conflictelor, au fost perfecționate prin activități de colaborare, favorizând un mediu de susținere în clasă. Ambele grupuri au afișat un nivel mai crescut al conștientizării de sine, al conștientizării sociale și al procesului decizional, contribuind la bunăstarea generală și la angajamentul academic.

Instrumentele pedagogice, inclusiv fotografiile, fișele de rezolvare a conflictelor și activitățile de grup, au fost esențiale pentru a stimula implicarea și conectarea elevilor. Grupul bazat pe utilizarea fotografiei a îmbrățișat fotografia ca pe un instrument de învățare solid, în timp ce grupul bazat pe formularea de enunțuri și-a exprimat inițial scepticismul, dar ulterior a recunoscut beneficiile demersului, în pofida reticențelor legate de confidențialitate. Transformarea percepției în rândul grupului bazat pe utilizarea fotografiei evidențiază potențialul fotografiei de a facilita conexiunile interpersonale și de a lărgi perspectivele. Abilitățile de rezolvare a problemelor au fost cel mai probabil dezvoltate prin diverse activități și discuții, contribuind la dezvoltarea socială și emoțională. În general, programul a îmbogățit experiențele academice ale elevilor și le-a cultivat abilitățile interpersonale și inteligența emoțională, subliniind importanța integrării învățării socio-emoționale în intervențiile educaționale pentru dezvoltarea holistică a elevilor.

3.4.8 Concluzii

În concluzie, acest studiu pune în lumină perspectivele elevilor care au participat la workshop, în special în ceea ce privește utilizarea fotografiei ca instrument principal. Constatările subliniază impactul semnificativ al instrumentelor fotografice asupra domeniului emoțional, în special pentru grupul bazat pe utilizarea fotografiei, sugerând un sentiment aprofundat de conștientizare de sine. Mai mult, grupul bazat pe fotografie a raportat un nivel mai crescut de satisfacție în ceea ce privește relațiile sociale, ceea ce indică o îmbunătățire a stării de bine și a conștiinței sociale. Pe durata studiului, ambele grupuri au arătat convergență în ceea ce privește factorii de învățare socio-emoțională, în special în ceea ce privește procesul decizional responsabil. Alături de atitudinile pozitive față de încorporarea fotografiei în programa școlară, au fost exprimate și anumite reticențe legate de utilizarea smartphone-urilor și de încălcarea confidențialității, în special de către grupul bazat pe formularea de enunțuri. Cu toate acestea, ambele grupuri au evidențiat beneficiile învățării colaborative în grupuri mici sau în perechi, subliniind conexiuni mai profunde și o atenție sporită față de colegi. În general, aceste rezultate subliniază potențialul instrumentelor pedagogice inovatoare de a facilita învățarea socio-emoțională și de a îmbogăți experiențele educaționale ale elevilor.

3.5 Triangularea datelor calitative și cantitative ale cercetării

Prezenta teză de doctorat utilizează triangulația pentru a aborda în mod cuprinzător întrebările de cercetare în cadrul mai multor studii. Revizuirea sistematică a literaturii de specialitate (Studiul 1) a identificat învățarea prin cooperare și prelucrarea în grup ca puncte focale, evidențiind impactul pozitiv al utilizării fotografiei atât asupra elevilor, cât și asupra profesorilor în ceea ce privește creșterea conștiinței de sine și a conștiinței sociale. Sondajul destinat profesorilor (Studiul 2) a elucidat și mai mult potențialul utilizării fotografiei ca instrument pedagogic, evidențiind facilitarea exprimării autentice a elevilor și a experiențelor de învățare semnificative.

Încorporând atât metodologii cantitative, cât și calitative în studiile 3 și 4, cercetarea a explorat impactul unui program educațional care încorporează abilități de învățare social-emoțională (SEL) și instrumente pedagogice, în special fotografia. Triangulând date din chestionare structurate, grupuri de

discuții și întrebări deschise, studiile au dezvăluit îmbunătățiri semnificative ale factorilor SEL, grupul bazat pe utilizarea fotografiei prezentând o mai bună conștientizare de sine, abilități de relaționare crescute și un proces decizional mai responsabil. În pofida diferențelor inițiale, percepțiile ambelor grupuri au devenit convergente în timp, indicând impactul durabil al workshop-ului asupra dimensiunilor sociale, personale și academice. În plus, Studiul 4 a examinat opiniile elevilor cu privire la implementarea utilizării fotografiei în cadrul orelor de curs, subliniind potențialul acesteia ca instrument educațional transformator.

Prin triangulație, prezenta cercetare oferă o înțelegere nuanțată a beneficiilor și provocărilor asociate cu integrarea utilizării fotografiei în educație. Prin combinarea diverselor perspective și metodologii, triangulația sporește fiabilitatea și profunzimea rezultatelor cercetării, permițând o analiză exhaustivă a unor fenomene complexe.

CAPITOLUL 4: CONCLUZII GENERALE ȘI IMPLICAȚII

4.1 Concluzii generale ale cercetării doctorale și recomandări

Obiectivul general al prezentei cercetări a fost de a evalua impactul unui program de intervenție, bazat pe utilizarea fotografiei sau pe formularea de enunțuri, asupra îmbunătățirii factorilor de învățare socială și emoțională (SEL) și a promovării unui sentiment de comunitate în rândul elevilor de liceu. Printr-o serie de patru studii, care s-au axat pe analiza sistematică a literaturii de specialitate, pe perspectivele profesorilor și respectiv pe intervențiile elevilor, cercetarea a urmărit să ofere o mai bună înțelegere a eficacității încorporării fotografiei în mediile educaționale. Rezultatele au subliniat beneficiile semnificative ale integrării fotografiei ca instrument pedagogic, în special în ceea ce privește promovarea conștiinței personale și sociale, a unui proces decizional responsabil și a unui sentiment de apartenență la comunitatea clasei.

Din perspectiva profesorilor, a existat o deschidere generală față de acceptarea fotografiei ca instrument educațional valoros, în special în rândul cadrelor didactice mai tinere, caracterizate de profesionalism și experiență. Cu toate acestea, preocupările legate de încălcarea vieții private și de formarea inadecvată a profesorilor au apărut ca potențiale provocări în ceea ce privește punerea în aplicare a acestor instrumente. Însă recepția pozitivă generală față de potențialul educațional al utilizării fotografiei evidențiază potențialul acesteia de a îmbogăți experiențele didactice și de a îmbunătăți relațiile dintre profesori și elevi. În ceea ce privește efectele programului de intervenție asupra elevilor, cercetarea a evidențiat îmbunătățiri notabile în ceea ce privește factorii SEL, în special în grupul bazat pe utilizarea fotografiei, care a demonstrat o mai bună conștientizare socială și de sine, un proces decizional mai responsabil și abilități de relaționare interpersonală. În plus, programul a facilitat conexiuni mai profunde între elevi și a contribuit la o mai mare satisfacție în ceea ce privește relațiile sociale, consolidând în cele din urmă starea de bine și reziliența. În general, rezultatele sugerează că încorporarea fotografiei în

programele educaționale poate avea un impact transformator asupra dezvoltării socio-emoționale a elevilor și a dinamicii clasei.

4.2 Implicații de ordin teoretic

Analiza sistematică a literaturii de specialitate (Studiul 1) evidențiază numărul redus de studii care încorporează fotografia ca instrument principal pentru a îmbunătăți factorii de învățare socială și emoțională (SEL), fiind identificate doar câteva articole, inclusiv un studiu care se concentrează exclusiv pe rolul fotografiei în îmbunătățirea SEL (Chisholm & Whitmore, 2018). Prezenta cercetare, care implică un eșantion substanțial de 100 de elevi, contribuie în mod semnificativ la literatura de specialitate prin explorarea efectelor utilizării fotografiei ca instrument principal într-un program de intervenție asupra tuturor celor cinci factori SEL. În plus, cercetarea subliniază necesitatea de a investiga perspectivele profesorilor cu privire la integrarea fotografiei în mediile educaționale, o lacună abordată de cercetarea actuală. Studiul 2 subliniază în continuare importanța încorporării fotografiei în programa școlară pentru a o mai bună înțelegere a învățării socio-emoționale a elevilor și pentru a îmbunătăți relațiile profesor-elev, în ciuda unor provocări precum lipsa de cunoștințe și informații resimțită de profesori cu privire la implementarea fotografiei ca instrument educațional. În cele din urmă, studiile 3 și 4 se bazează pe teorii din domeniile educație, psihologie și artă fotografică cu scopul de a explora integrarea pedagogiei bazate pe fotografie, SEL și sentimentul de comunitate în rândul adolescenților.

4.3 Implicații de ordin metodologic

Implicațiile teoretice ale prezentei cercetări au influențat implicațiile metodologice în domeniul de cercetare al pedagogiei bazate pe fotografie, care este integrată cu învățarea socio-emoțională în rândul adolescenților. Cercetarea a inclus un număr mare de participanți (157) cu 100 de participanți la programul de intervenție și utilizează o combinație de metode mixte de cercetare. Acest lucru a facilitat o metodologie inovatoare, mai complexă și mai aprofundată decât cea utilizată în studiile anterioare, care au implicat un număr mai mic de participanți și au fost doar calitative. Au fost elaborate, de asemenea,

chestionare calitative referitoare la demersul pedagogic bazat pe fotografii pentru grupurile de discuții și întâlnirile de monitorizare. Aceste chestionare pot fi utilizate în programe similare și în alte contexte.

4.4 Implicații de ordin practic

Rezultatele celor patru studii din cadrul prezentei cercetări contribuie în mod semnificativ la o mai bună înțelegere în ceea ce privește utilizarea fotografiei ca instrument pedagogic cu scopul consolidării factorilor de învățare socială și emoțională (SEL) și pentru a promova sentimentul de apartenență la comunitatea clasei. Cercetarea subliniază importanța demersului pedagogic bazat pe practica fotografică în rândul adolescenților cu scopul de a le îmbunătăți acestora starea de bine personală, socială și academică. Analiza literaturii de specialitate reafirmă utilizarea pe scară largă a fotografiei în rândul adolescenților, subliniind necesitatea ca educatorii să recunoască și să integreze limbajul vizual în sistemul educațional. Studiul 2 evidențiază necesitatea de a-i învăța pe elevi cum să utilizeze fotografia în mod etic și eficient, abordând preocupările indicate de către profesori cu privire la utilizarea uneori abuzivă a acestei practici. Oferirea de autonomie elevilor în utilizarea fotografiei poate facilita o implicare mai profundă și poate încuraja un sentiment de responsabilitate. În plus, cercetarea subliniază importanța programelor de formare pentru profesori menite să-i ajute pe aceștia să integreze cu încredere fotografia în activitățile didactice, asigurând utilizarea corectă și etică a acesteia. Programul dezvoltat în cadrul prezentei cercetări este promițător pentru implementarea în diverse contexte culturale, valorificând fotografia ca limbaj universal pentru a promova înțelegerea interculturală și dezvoltarea personală. În general, prezenta cercetare stabilește o bază solidă pentru dezvoltarea unor programe de formare eficiente și intervenții educaționale centrate pe utilizarea fotografiei ca instrument pedagogic.

Bibliografie

- Abrams, L. S. (2010). Sampling 'hard to reach' populations in qualitative research: The case of incarcerated youth. *Qualitative Social Work: Research and Practice*, 9(4), 536–550.
- Agustianingsih, R., & Mahmudi, A. (2019, October). How to design open-ended questions?: Literature review. In *Journal of Physics: Conference Series 1320*(1). IOP Publishing.
- Alberth, A. (2022). Predicting sense of classroom community from foreign language enjoyment and anxiety in an English as a foreign language classroom. *International Journal of Emotional Education*, 14(1), 38-52.
- Anthony, C., Elliott, S., DiPerna, J., and Lei, Pui-Wa. (2020). The SSIS SEL Brief Scales-Student Form: Initial development and validation. *School Psychology Quarterly* 25(4), 277-283. 10.1037/spq0000390.
- Araúz Ledezma, A. B., Massar, K., & Kok, G. (2021). Social emotional learning and the promotion of equal personal relationships among adolescents in Panama: A study protocol. *Health Promotion International*, 36(3), 741-752.
- Asulin, O. (2019). *Anxious about IT? Integrating technological means for teaching and learning in secondary education: attitudes and actual use of teaching staff in the ultra-orthodox and secular sectors* [M.Ed. Thesis, Levinsky College of Education].
- Bates, E. A., McCann, J. J., Kaye, L. K., & Taylor, J. C. (2017). "Beyond words": a researcher's guide to using photo elicitation in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 14(4), 459-481.
- Biggs, J. B. (2003). *Teaching for quality learning at university*. Buckingham, UK: Open University Press. Page 69.
- Boey, J. M. (2023). *Big Questions: The Relation of Cognitive Profile to Sense of Meaning in Life, Self-Compassion, and Subjective Well-Being Among Highly Intelligent Youth* [Master's thesis, Werklund School of Education].
- Bort-Mir, L., Bolognesi, M., & Ghaffaryan, S. (2020). Cross-cultural interpretation of filmic metaphors: A think-aloud experiment, *Intercultural Pragmatics*, 17(4), 389-416.
- Boyatzis, R. E. (2008), Competencies in the 21st century. *Journal of Management Development*, 27(1), 5-12, [doi:10.1108/02621710810840730](https://doi.org/10.1108/02621710810840730)
- Bromfield, N. F., & Capous-Desyllas, M. (2017). Photovoice as a Pedagogical Tool: Exploring Personal and Professional Values with Female Muslim Social Work Students in an Intercultural Classroom Setting. *Journal of Teaching in Social Work*, 37(5), 493–512.
- Brouwer, J., Jansen, E., Severiens, S., & Meeuwisse, M. (2019). Interaction and belongingness in two student-centered learning environments. *International Journal of Educational Research*, 97, 119-130. <https://doi.org/10.1016/j.ijer.2019.07.006>
- Buckingham, D. (2007). *Youth, identity, and digital media* (p.216). the MIT Press.
- Cappello, M., & Lafferty, K. E. (2015). The roles of photography for developing literacy across the disciplines. *The Reading Teacher*, 69(3), 287-295.
- Carter, N, Bryant-Lukosius, D, DiCenso, A, Blythe, J, & Neville, A. J. (2014). The use of triangulation in qualitative research. *Oncol Nurs Forum*, 41(5), 545-7. <http://dx.doi.org.libezproxy.open.ac.uk/10.1188/14.ONF.545-547>
- Cattaneo L, & Rizzolatti G. The Mirror Neuron System. *Arch Neurol*. 2009; 66(5), 557–560.
- Center for Community Health and Development. (n.d.). *Implementing Photovoice in Your Community*. Retrieved January 2, 2022. From the Community Tool Box. Chapter 3, Section 20. [Chapter 3](#).

- Cerit, E., & Şimşek, N. (2021). A social skills development training programme to improve adolescents' psychological resilience and emotional intelligence level. *Archives of Psychiatric Nursing, 35*(6), 610–616.
- Chisholm, J. S., & Whitmore, K. F. (2018). Visual Learning Analysis: Using Digital Photography to Analyze Middle Level Students' Social-Emotional Learning and Engagement. *Voices from the Middle, 25*(4), 34–38.
- Coetzee, D., Fox, A., Hearst, M. A., & Hartmann, B. (2014). Chatrooms in MOOCs: all talk and no action. In *Proceedings of the first ACM conference on Learning@ scale conference* (pp. 127-136).
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research Methods in Education*. Routledge.
- Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning [CASEL]. (2020). *Reunite, Renew, and Thrive: Social and Emotional Learning (SEL) Roadmap for Reopening School*. <https://casel.org/wp-content/uploads/2020/07/SEL-ROADMAP.pdf>
- Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning [CASEL]. (2005). *Safe and sound: An educational leader's guide to evidence-based social and emotional learning programs*. Illinois edition. Chicago, IL.
- Cooper, C. (2017). The Influence of the Mobile Phone on Young Adult Communication. *PCTS Proceedings (Professional Communication & Translation Studies), 10*, 12–20.
- Curran, W. J., & Hamlin, R. H. (1955). Medico-Legal Problems Seminar at Harvard Law School, The. *Journal of Legal Education, 8*(4), 499–502.
- Davis, C. (2018). Writing the self: Slam poetry, youth identity, and critical poetic inquiry. *Art/Research International: A Transdisciplinary Journal, 3*(1), 90-113.
- de Mooij, B., Fekkes, M., Scholte, R. H., & Overbeek, G. (2020). Effective components of social skills training programs for children and adolescents in nonclinical samples: A multilevel meta-analysis. *Clinical child and family psychology review, 23*(2), 250-264.
- DeMink-Carthew, J., Netcoh, S. & Farber, K. (2020). Exploring the Potential for Students to Develop Self-Awareness through Personalized Learning. *The Journal of Educational Research, 113*(3), 165–176. [doi:10.1080/00220671.2020.1764467](https://doi.org/10.1080/00220671.2020.1764467)
- Dindar, M., Järvelä, S., Nguyen, A., Haataja, E., & Çini, A. (2022). Detecting shared physiological arousal events in collaborative problem solving. *Contemporary Educational Psychology, 69*, 102050.
- Durlak, J. A., Weissberg, R. P., Dymnicki, A. B., Taylor, R. D., & Schellinger, K. B. (2011). The impact of enhancing students' social and emotional learning: A meta-analysis of school-based universal interventions. *Child Development, 82*(1), 405–432. [doi:10.1111/j.1467-8624.2010.01564.x](https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2010.01564.x)
- Elksnin, L. K., & Elksnin, N. (2003). Fostering social-emotional learning in the classroom. *Education, 124*(1).
- Elliott, S. N., Anthony, C. J., DiPerna, J. C., Lei, P. & Gresham, F. M. (2020). *SSIS SEL Brief Scales, User Guide & Technical Manual - Multi-Informant Assessments of Students' Social Emotional Learning Competencies*. SAIL CoLab, LLC.
- Elsaesser, C., Patton, D. U., Weinstein, E., Santiago, J., Clarke, A., & Eschmann, R. (2021). Small becomes big, fast: Adolescent perceptions of how social media features escalate online conflict to offline violence. *Children and Youth Services Review, 122*. 105898.
- Erikson, E., H. (1968). *Identity – Youth and crisis*, New York, Norton

- Fairey, T. (2018). 'Whose Photo? Whose Voice? Who Listens? "Giving", Silencing and Listening to Voice in Participatory Visual Projects'. *Visual Studies* 33(2): 111–26. <https://doi.org/10.1080/1472586X.2017.1389301>
- Felt, L. J., Vartabedian, V., Literat, I., & Mehta, R. (2012). Explore Locally, Excel Digitally: A Participatory Learning After-School Program for Enriching Citizenship On- and Offline. *Journal of Media Literacy Education*, 4(3), 213–228.
- Fields, A., Snapp, S., Russell, S. T., Licona, A. C., Tilley, E. H., & The Crossroads Collaborative. (2014). Youth voices and knowledges: Slam poetry speaks to social policies. *Sexuality Research and Social Policy*, 11(4), 310-321.
- Ganesha, H. R., & Aithal, P. S., (2022). Choosing an Appropriate Data Collection Instrument and Checking for the Calibration, Validity, and Reliability of Data Collection Instrument Before Collecting the Data During Ph.D. Program in India. *International Journal of Management, Technology, and Social Sciences (IJMTS)*, 7(2), 497-513. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7310078>
- Gerodimos, R. (2018). Youth and the city: Reflective photography as a tool of urban voice. *Journal of Media Literacy Education*, 10(1), 82-103.
- Gibbs, A. (2012). Focus groups and group interviews. In J. Arthur, M. Waring, R. Coe and L. V. Hedges (eds) *Research Methods and Methodologies in Education* (pp. 186-192). London: Sage.
- Gill, A. (2023). "Exploring the Indicators of the Two Social and Emotional Learning Competencies and Their Relationship to Community College Grade Point Average" (Publication No. 566) [Digital Commons @ ACU, Electronic Theses and Dissertations]. <https://digitalcommons.acu.edu/etd/566>
- Glušac, D., Makitan, V., Karuović, D., Radosav, D., & Milanov, D. (2015). Adolescents' informal computer usage and their expectations of ICT in teaching—Case study: Serbia. *Computers & Education*, 81, 133-142.
- Greenberg, B. (1988). Art in chemistry: An interdisciplinary approach to teaching art and chemistry. *Journal of Chemical Education*, 65(2), 148.
- Hall, P. d., & Bowen, G. A. (2015). The use of Photovoice for exploring students' perspectives of themselves and others. *Journal of Ethnographic & Qualitative Research*, 9, 196-208.
- Hammerman, D. R. (1973). *Research in Outdoor Education: (Summaries of Doctoral Studies)*.
- Haymovitz, E., Houseal-Allport, P., Lee, R. S., & Svistova, J. (2018). Exploring the Perceived Benefits and Limitations of a School-Based Social-Emotional Learning Program: A Concept Map Evaluation. *Children & Schools*, 40(1), 45–54.
- Howley, D., Dyson, B., Baek, S., Fowler, J., & Shen, Y. (2021). "This Is Not Gym": Enacting Student Voice Pedagogies to Promote Social and Emotional Learning and Meaningful Physical Education. *Frontiers in Sports and Active Living*, 3.
- Huang, X., & Lajoie, S. P. (2023). Social emotional interaction in collaborative learning: Why it matters and how can we measure it?. *Social Sciences & Humanities Open*, 7(1), 100447.
- Hulick, D. E. (1992). Photography: Modernism's stepchild. *Journal of Aesthetic Education*, 26(1), 75-81.
- Husnun, A. (2018). Photovoice: A Tool of Reflective Learning to Enhance Students' Speaking Ability. *Register Journal*, 11(1), 59-78. <http://dx.doi.org/10.18326/rgt.v11i1.59-78>
- Jacobs, H. H. (1989). *Interdisciplinary Curriculum: Design and Implementation*, (p. 8). Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.

- Jagers, R. J., Rivas-Drake, D., & Williams, B. (2019). Transformative Social and Emotional Learning (SEL): Toward SEL in Service of Educational Equity and Excellence, *Educational Psychologist*, 54(3), 162-184, [doi:10.1080/00461520.2019.1623032](https://doi.org/10.1080/00461520.2019.1623032)
- Johnson, M. T., Troy, A. H., Tate, K. M., Allen, T. T., Tate, A. M., & Chapman, S. B. (2021). Improving Classroom Communication: The Effects of Virtual Social Training on Communication and Assertion Skills in Middle School Students. *Frontiers in Education*, 6.
- Kreijns, K., Van Acker, F., Vermeulen, M., & Van Buuren, H. (2014). Community of inquiry: Social presence revisited. *E-learning and Digital Media*, 11(1), 5-18.
- Kümmerling-Meibauer, B. (2023). The Pedagogy of Images: Depicting Communism for Children. Eds Marina Balina and Serguei Alex Oushakine. *International Research in Children's Literature* 16(1), 104-106. <https://doi.org/10.3366/ircl.2023.0492>
- Kusumaningputri, R. Widodo, H. P. (2018). Promoting Indonesian university students' critical intercultural awareness in tertiary EAL classrooms: The use of digital photograph-mediated intercultural tasks, *System*, 72, 49-61, ISSN 0346-251X.
- Leavy, P. (2017). *Research Design: Quantitative, Qualitative, Mixed Methods, Arts-Based, and Community-Based Participatory Research Approaches*. New York, NY: The Guilford Press.
- Lehmuscallio, A., T. (2012). Pictorial Practices in a “Cam Era”. Studying non-professional camera use [Academic dissertation, University of Tampere, Finland].
- Licul, N. (2020). Teachers’ views on the use of photography in teaching arts in Croatian primary schools. *CEPS Journal*, 10(4), 187-205.
- Luft, J., & Ingham, H. (1955). The Johari window, a graphic model of interpersonal awareness. *Proceedings of Western Training Laboratory in Group Development, UCLA*. Retrieved from <https://www.usc.edu/hsc/ebnet/Cc/awareness/Johari%20windowexplain.pdf>
- Mađry-Kupiec, M. (2021). Composition of Education, Upbringing and Art in the Process of Taming Unfavourable Reality in Pedagogical and Artistic Teacher’s Work. *Annales Universitatis Mariae Curie-Sklodowska, sectio J–Paedagogia-Psychologia*, 34(1), 35-44.
- Martín, A., G. (2023). Photography in the Media Literacy of Teachers: What Impression Do We Give? In Bautista García-Vera, A. (ed.), *Photographic Elicitation and Narration in Teachers Education and Development*. Chapter 1. Springer.
- Marzano, R.J., Pickering, D.J., & Pollock, J.E. (2001). *Classroom instruction that works: Research-based strategies for increasing student achievement*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- McMillan, D. W., & Chavis, D. M. (1986). Sense of community: A definition and theory. *Journal of Community Psychology*, 14 (1), 6-23.
- Mertens, E.C., Deković, M., van Londen, M., et al. (2022). Parallel Changes in Positive Youth Development and Self-awareness: the Role of Emotional Self-regulation, Self-esteem, and Self-reflection. *Prevention Science* 23, 502–512. <https://doi.org/10.1007/s11121-022-01345-9>
- Miles, M. B., Huberman, A. M., & Saldana, J. (2014). *Qualitative Data Analysis A Methods Sourcebook*. SAGE Publications.
- Modo, M., & Kinchin, I. (2011). A conceptual framework for interdisciplinary curriculum design: a case study in neuroscience. *Journal of undergraduate neuroscience education: JUNE: a publication of FUN, Faculty for Undergraduate Neuroscience*, 10(1), A71–A79.
- Montessori, M. (2007) *The Absorbent Mind*. Amsterdam, the Netherlands: Montessori-Pierson Publishing Company.

- Moran, M. J., & Tegano, D. W. (2005). Moving toward Visual Literacy: Photography as a Language of Teacher Inquiry. *Early Childhood Research & Practice*, 7(1).
- Morgan, D., L. (1997). Focus group as qualitative research. *Qualitative Research Methods Series* (pp. 44-59). Volume 16. SAGE Publications.
- Muhammad, G. "Gholdy," & Gonzalez, L. (2016). Slam poetry: An artistic resistance toward identity, agency, and activism. *Equity & Excellence in Education*, 49(4), 440–453.
- Napolitano, C. M., Sewell, M. N., Yoon, H. J., Soto, C. J., & Roberts, B. W. (2021). Social, Emotional, and Behavioral Skills: An Integrative Model of the Skills Associated With Success During Adolescence and Across the Life Span. *Frontiers in Education*, 6. <https://doi.org/10.3389/feduc.2021.679561>
- Näsänen, J., Oulasvirta, A., & Lehmuskallio, A. (2009) "Mobile media in the social fabric of a kindergarten," in *CHI '09: Proceedings of the 27th International Conference on Human Factors in Computing Systems* (pp. 2167–2176). Boston, MA: ACM Press. © (2012) Association for Computing Machinery, Inc.
- Obilor, E. I. (2023). Convenience and purposive sampling techniques: Are they the same. *International Journal of Innovative Social & Science Education Research*, 11(1), 1-7.
- Oren, R. (photographer) (2006). Cultural design and meaning in Israeli water landscape photography. *'Iyun umehkar behafsharat morim [Readings and Research on Teacher Training]*, 123.
- Orrick, W. H., Jr. (1969). *Shut It Down! A College in Crisis, San Francisco State College, October, 1968 to April, 1969. A Staff Report to the National Commission on the Causes and Prevention of Violence.*
- Ott Walter, K.; Baller, S. L. & Kuntz, A. M. (2012). Two Approaches for Using Web Sharing and Photography Assignments to Increase Critical Thinking in the Health Sciences. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 24(3), 383–394. Malaysia.
- Page, M. J., Moher, D., Bossuyt, P. M., Boutron, I., Hoffmann, T. C., Mulrow, C. D., Shamseer, L., Tetzlaff, J. M., Akl, E. A., Brennan, S. E., Chou, R., Glanville, J., Grimshaw, J. M., Hróbjartsson, A., Lalu, M. M., Li, T., Loder, E. W., Mayo-Wilson, E., McDonald, S., ... McKenzie, J. E. (2021). PRISMA 2020 explanation and elaboration: updated guidance and exemplars for reporting systematic reviews. *BMJ (Clinical Research Ed.)*, 372, n160. <https://doi.org/10.1136/bmj.n160>
- Paone, T. R., Malott, K. M., Pulliam, N., & Gao, J. (2018). Use of Photovoice in Processing Race-Based Topics in a Multicultural Counseling Course. *Journal of Creativity in Mental Health*, 13(1), 92–105.
- Patton, M. Q. (2002). Two decades of developments in qualitative inquiry: A personal, experiential perspective. *Qualitative Social Work* 1(3): 261–283.
- Pavlović, M, M. (2021). Learning through images. In Joksimović et al. (eds), *Perspective of art education – reflections and outcomes*. International scientific conference. 25/26 November, Belgrade.
- Petticrew, M., & Roberts, H. (2006). *Systematic reviews in the social sciences*. Malden, MA: Blackwell. <http://dx.doi.org/10.1002/9780470754887>
- Pittaway, L., & Cope, J. (2007). Entrepreneurship education: A systematic review of the evidence. *International Small Business Journal*, 25, 479–510. <http://dx.doi.org/10.1177/0266242607080656>
- Porst, R. (2011). *Fragebogen. Ein Arbeitsbuch* (p. 157). Wiesbaden: VS-Verlag.
- Reilly, P. (2012). Understanding and teaching generation Y. *English Teaching Forum*, No 1. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ971235.pdf>

- Rigos, A. A., & Salemme, K. (1999). Photochemistry and Pinhole Photography: An Interdisciplinary Experiment. *Journal of Chemical Education*, 76(6), 736A-736B.
- Ross, K. M., & Tolan, P. (2017). Social and emotional learning in adolescence: Testing the CASEL model in a normative sample. *The Journal of Early Adolescence*, 38(8), 1170-1199.
- Rovai, A. P. (2002). Building sense of community at a distance. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 3(1), 1–16.
- Rubinstein, D., & Sluis, K. (2008). A life more photographic: Mapping the Networked Image. *Photographies 1*(1), 9-28.
- Santos, J., Figueiredo, A. S., & Vieira, M. (2019). Innovative pedagogical practices in higher education: An integrative literature review. *Nurse education today*, 72, 12-17.
- Scifo, B. (2005) The Domestication of Camera-Phone and MMS Communication: The Early Experiences of Young Italians. In Nyíri, K. (ed.) *A Sense of Place: The Global and the Local in Mobile Communication* (363- 373). Vienna: Passagen Verlag, [<http://hdl.handle.net/10807/29152>]
- Shamoa-Nir, L. (2017). The window becomes a mirror: the use of the Johari Window model to evaluate stereotypes in intergroup dialogue in Israel. *Israel Affairs*, 23(4), 727–746.
- Shkedi, A. (2011). *The Meaning Behind the Words: Methodologies in Qualitative Research: From Theory to Practice* (pp. 89). Tel Aviv: Ramot Publishing.
- Silvia, P. L., & O'Brien, M., E. (2004). Self-awareness and constructive functioning: Revisiting the “human dilemma.” *Journal of Social and Clinical Psychology* 23(4): 475–489. <https://DOI.org/10.1521/jscp.23.4.475.40307>
- Sim, J., & Waterfield, J. (2019). Focus group methodology: some ethical challenges. *Quality & quantity*, 53(6), 3003-3022.
- Smilkov, N., & Jovanova-Mitkovska, S. (2022) A comparative review of the art education curriculum in class teaching in the Republic of North Macedonia and other countries. In *Thematic Proceedings of an International Conference* (pp. 76-90). The Faculty of Fine Arts, Belgrade.
- Soland, J., Rimm-Kaufman, S. E., Kuhfeld, M., & Ventura-Abbas, N. (2022). Empirical Benchmarks for Changes in Social and Emotional Skills over Time. *Child Development*, 93(4), 1129–1144.
- Sperling, D. (2018). Social emotional learning: conceptual mapping, theoretical and empirical basis. In L. Yosefsberg ben Yehoshua (ed.), *A pre-ordered review as background material for the team of experts' work on nurturing and assimilating social-emotional learning in the education system*. Mofet Institute. <http://education.academy.ac.il/hebrew/>
- Šrot, K. (2019). Teacher's competences for using visual response methods in the literary education communication model. *Journal of elementary education*, 12(3), 267-290.
- Stara, F. (2021). Background–Overview of International Studies on Visual Languages and Communication. In R. Deluigi, A. Machová, & F. Stara (eds.), *Media, Art and Design. Intercultural Education Strategies*. Faculty of Art and Design at Jan Evangelista Purkyně.
- Stelmaszewska, H., Fields, B., & Blandford, A. (2006). Camera phone use in social context. In *Proceedings of HCI* (Vol. 2).
- Taylor, R. D., Oberle, E., Durlak, J. A., & Weissberg, R. P. (2017). Promoting positive youth development through school - based social and emotional learning interventions: A meta - analysis of follow - up effects. *Child development*, 88(4), 1156-1171.
- Thorpe, R., Holt, R., Pittaway, L., & Macpherson, A. (2006). Knowledge within small and medium sized firms: A systematic review of the evidence. *International Journal of Management Reviews*, 7, 257–281.

- Torres-Carrión, P. V., González-González, C. S., Aciar, S., & Rodríguez-Morales, G. (2018). Methodology for systematic literature review applied to engineering and education. In *2018 IEEE Global engineering education conference (EDUCON)* (pp. 1364-1373). IEEE.
- Uman, L. S. (2011). Systematic reviews and meta-analyses. *Journal of the Canadian Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, *20*(1), 57-59.
- Upton, C. C., Diambra, J. F., Brott, P. E., & Budesá, Z. (2023). Photography as a Wellness Tool for Counselors-in-Training. *Journal of Educational Research and Practice*, *13*(1), 1.
- Van den Bossche, P., Gijssels, W. H., Segers, M., & Kirschner, P. A. (2006). Social and cognitive factors driving teamwork in collaborative learning environments: Team learning beliefs and behaviors. *Small Group Research*, *37*(5), 490-521. [doi:10.1177/1046496406292938](https://doi.org/10.1177/1046496406292938)
- Voight, A. (2015). Student voice for school - climate improvement: A case study of an urban middle school. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, *25*(4), 310 – 326. [doi: 10.1002/casp.2216](https://doi.org/10.1002/casp.2216)
- Waajid, B., Garner, P. W., & Owen, J. E. (2013). Infusing Social Emotional Learning into the Teacher Education Curriculum. *International Journal of Emotional Education*, *5*(2), 31-48.
- Wang, C., & Burris, M. A. (1994). Empowerment through photo novella: Portraits of participation. *Health Education Quarterly*, *21*(2), 171–186.
- Wang, C., & Burris, M. A. (1997). Photovoice: Concept, methodology, and use for participatory needs assessment. *Health education & behavior*, *24*(3), 369-387.
- Wilson, N., Dasho, S., Martin, A. C., Wallerstein, N., Wang, C. C., & Minkler, M. (2007). Engaging Young Adolescents in Social Action Through Photovoice - The Youth Empowerment Strategies (YES!) Project. *Journal of Early Adolescence*, *27*(2), 241-261. [doi:10.1177/0272431606294834](https://doi.org/10.1177/0272431606294834).
- Winkle-Wagner, R., Lee-Johnson, J., & Gaskew, A. N. (2019). *Critical theory and qualitative data analysis in education*. Routledge.
- Xu, M., MacDonnell, M., Wang, A., & Elias, M. J. (2023). Exploring social - emotional learning, school climate, and social network analysis. *Journal of Community Psychology*, *51*(1), 84-102.
- Xudong, Z., & Li, J. (2020). Investigating “collective individualism model of learning”: From Chinese context of classroom culture. *Educational Philosophy & Theory*, *52*(3), 270–283.
- Yeager, D.S. (2017). Social and Emotional Learning Programs for Adolescents. *The future of children*, *27*(1), 73-94.
- Zenkov, K., Ewaida, M., Bell, A. & Lynch, M. (2012). Seeing how to ask first: Photo elicitation motivates English language learners to write. *Middle School Journal*, *44*(2), 6-13. [doi:10.2307/41763114](https://doi.org/10.2307/41763114)
- Zenkov, K., & Harmon, J. (2009). Picturing a writing process: Photovoice and teaching writing to urban youth. *Journal of Adolescent and Adult Literacy*, *52*(7), 575–584. [doi:10.1598/JAAL.52.7.3](https://doi.org/10.1598/JAAL.52.7.3)
- Züll, C. (2016). Open-Ended Questions. *GESIS Survey Guidelines*. Mannheim, Germany: GESIS – Leibniz Institute for the Social Sciences. [doi: 10.15465/gesis-sg_en_002](https://doi.org/10.15465/gesis-sg_en_002)